

Η ΑΓΙΑ Γ Ρ Α Φ Η

ΕΙΔΙΚΗ ΒΙΒΛΟΣ: ΠΛΗΡΗΣ ΟΔΗΓΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Η Αγία Γραφή είναι το πολυτιμότερο απόκτημα κάθε ανθρώπου

«Είναι αδύνατον να σωθεί κανείς χωρίς την ανάγνωση των Θείων Γραφών...
Δεν ακούτε τη φωνή του Παύλου, ότι όλα εγγράφησαν για τη νουθεσία ημών...;
Γιατί αποφεύγεις τις Γραφές; Αυτό το φρόνημα προέρχεται από τον διάβολο, ο οποίος
ζητεί να εμποδίσει, ώστε να μη δούμε τους εν αυτή θησαυρούς και να μη λάβουμε τις
πλούσιες ωφέλειες της» **Ιωάννης Χρυσόστομος (†407)**

GUIDANEM VERSUS COMPLETUS

IV

Η παρούσα έκδοση δεν διατίθεται για εμπορική εκμετάλλευση,
προσφέρεται στα μέλη, τους συνδρομητές και τους χορηγούς
της Αστικής Μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας Βιβλικών και Πατερι-
κών Μελετών, «Η Αποστολική Πίστη».

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ (66)

ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ (39)

Α. Η ΠΕΝΤΑΤΕΥΧΟΣ/Ο ΝΟΜΟΣ:

1. ΓΕΝΕΣΗ	1
2. ΕΞΟΔΟΣ	52
3. ΛΕΥΙΤΙΚΟ	96
4. ΑΡΙΘΜΟΙ	128
5. ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟ	172

Β. ΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ:

6. ΙΗΣΟΥΣ ΤΟΥ ΝΑΥΗ	210
7. ΚΡΙΤΕΣ	235
8. ΡΟΥΘ	260
9. ΣΑΜΟΥΗΛ Α' (Α' Βασιλέων)	263
10. ΣΑΜΟΥΗΛ Β' (Β' Βασιλέων)	297
11. ΒΑΣΙΛΕΩΝ Α' (Γ' Βασιλέων)	325
12. ΒΑΣΙΛΕΩΝ Β' (Δ' Βασιλέων)	358
13. ΧΡΟΝΙΚΩΝ Α' (Α' Παραλειπομένων)	390
14. ΧΡΟΝΙΚΩΝ Β' (Β' Παραλειπομένων)	418
15. ΕΣΔΡΑΣ	453
16. ΝΕΕΜΙΑΣ	463
17. ΕΣΘΗΡ	477

Γ. ΤΑ ΠΟΙΗΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ:

18. ΙΩΒ	485
19. ΨΑΛΜΟΙ	513
20. ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ	584
21. ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ	608
22. ΑΣΜΑ ΤΩΝ ΑΣΜΑΤΩΝ	616

Δ. ΜΕΓΑΛΟΙ ΠΡΟΦΗΤΕΣ (4+1):

23. ΗΣΑΪΑΣ	620
24. ΙΕΡΕΜΙΑΣ	670
25. ΘΡΗΝΟΙ Ιερεμία	728
26. ΙΕΖΕΚΙΗΛ	734
27. ΔΑΝΙΗΛ	784

Ε. ΜΙΚΡΟΙ ΠΡΟΦΗΤΕΣ (12):

28. ΩΣΗΕ	800	34. ΝΑΟΥΜ	824
29. ΙΩΗΛ	808	35. ΑΒΒΑΚΟΥΜ	826
30. ΑΜΩΣ	811	36. ΣΟΦΟΝΙΑΣ	829
31. ΑΒΔΙΟΥ	817	37. ΑΓΓΑΙΟΣ	831
32. ΙΩΝΑΣ	818	38. ΖΑΧΑΡΙΑΣ	833
33. ΜΙΧΑΙΑΣ	820	39. ΜΑΛΑΧΙΑΣ	841

ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ (25)

Α. ΤΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ:

40. ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ	847
41. ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ	879
42. ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ	899
43. ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ	933

Β. ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

Γ. ΟΙ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ:

45. ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ	993
46. ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α'	1007
47. ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β'	1020
48. ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ	1028
49. ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ	1033
50. ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ	1038
51. ΠΡΟΣ ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ	1041

52. ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Α'	1045
53. ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Β'	1048
54. ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Α'	1045
55. ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Β'	1054
56. ΠΡΟΣ ΤΙΤΟ	1057
57. ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ	1059
58. ΠΡΟΣ ΕΡΒΡΑΙΟΥΣ	1059
59. ΙΑΚΩΒΟΥ	1070
60. ΠΕΤΡΟΥ Α'	1073
61. ΠΕΤΡΟΥ Β'	1077
62. ΙΩΑΝΝΟΥ Α'	1080
63. ΙΩΑΝΝΟΥ Β'	1084
64. ΙΩΑΝΝΟΥ Γ'	1084
65. ΙΟΥΔΑ	1085

Δ. ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ

Δ. ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ	1086
--------------------	------

Γενική επιστασία έργου:

Δρ. Γεώργιος Θεοχαρίδης

Τακτικός Καθηγητής Ναυτικού Δικαίου στο
World Maritime University, Μάλμε- Σουηδίας
Δικηγόρος Παρ' Αρείω Πάγω

Η παρούσα έκδοση σκοπό έχει την συσχέτιση της αρχαίας, της καθαρεύουσας και της δημοτικής γλώσσας για να μπορούν όλοι να εξοικιωθούν με το Γλωσσικό ζήτημα. Για παράδειγμα χρησιμοποiei εκ παραλλήλου: ύδατα - νερά, νεφέλη - σύννεφο κ.ο.κ.

Η ΠΡΩΤΗ (ΠΑΛΑΙΑ) ΔΙΑΘΗΚΗ

εκ των Θείων αρχετύπων

Η ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Εβραϊκό Μασωρητικό Απλοποιημένο Κείμενο

Περί τον 7^ο μ.Χ. αιώνα Εβραίοι Ραβίνοι -γνωστοί ως Μασώρες- έβαλαν φωνήεντα στο έως τότε αφωνήεντο/μονοσύμφωνο εβραϊκό κείμενο. Μολονότι σε ορισμένα σημεία υπάρχουν διαφορές από τις μεταφράσεις των Εβδομήκοντα και της Βουλγάτας, τις μόνες που προέρχονται από το Αφωνήεντο/μονοσύμφωνο Εβραϊκό κείμενο, εν τούτοις οι πάπυροι του Κουμράν απέδειξαν την αξιοπιστία σε μεγάλο βαθμό και των τριών κειμένων. Η μετάφραση Βάμβας αποτελεί την ελληνική έκδοση του Μασωρητικού κειμένου [KJV], όμως ο Ν. Βάμβας δεν έκανε δουλική χρήση του Μασωρητικού, αλλά γόνιμα το συνδύασε με τους Εβδομήκοντα και τη Βουλγάτα.

Μετάφραση των Εβδομήκοντα στην Ελληνική

Μετάφραση από το Αφωνήεντο/μονοσύμφωνο Εβραϊκό κείμενο, η οποία έλαβε χώρα στην περίοδο 260-190 π.Χ. Η μετάφραση των 70 χρησιμοποιήθηκε ευρέως από τους Αποστόλους, αλλά και την αδιαίρετη Εκκλησία 933-451 μ.Χ.) με πολλές όμως επανορθώσεις (Θεοδωτίονα, Ακύλα, Ωριγένη).

Μετάφραση Βουλγάτα στη Λατινική

Μετάφραση από το Αφωνήεντο/μονοσύμφωνο εβραϊκό κείμενο, η οποία έγινε από τον Ιερώνυμο περί το 390 μ.Χ. Η Βουλγάτα αποτελεί την επίσημη μετάφραση της Ρ. Καθολικής ομολογίας.

Γενικά οι χρόνοι στον Ιερώνυμο (Βουλγάτα) είναι μελλοντικοί, όμως το Μασωρητικό (Βάμβας) φαίνεται πιο λογικό, επειδή τα γεγονότα έχουν ήδη γίνει. Παρόμοιο πρόβλημα με χρήση των χρόνων έχουμε στους 70-Ο'.

Ενίοτε για λόγους διασάφησης γίνεται χρήση του διορθωμένου Εβραϊκού από την μετάφραση Λούβαρη, Χαστούπη-Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, επίσης NET, AKJV, KJV και Εβραϊκών κειμένων.

ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ

Έντονη (μαύρη) γραφή στη μετάφραση Εβδομήκοντα (Ο') υποδεικνύει την διαφορά.
π.χ. 1.2. ή δὲ γῆ ἦν ἄορατος καὶ ἀκατασκεύαστος

Έντονη (μαύρη) γραφή στη μετάφραση Βουλγάτα (VG) υποδεικνύει άλλη απόδοση.
π.χ. 1.2. ἀκυρη καὶ ἀδεια (inanis et vacua).

Υπογράμμιση στη μετάφραση των Εβδομήκοντα (Ο') υποδεικνύει άλλη απόδοση.
π.χ. 1.24. ἐξαγαγέτω ἡ γῆ ψυχὴν ζῶσαν κατὰ γένος

Λέξεις μέσα στο κείμενο που βρίσκονται σε αγκύλες [] είναι βοηθητικές επεξηγήσεις.
π.χ. 1.4. το φως ὅτι [ήταν] καλό

Όπου αναφέρεται η συντ. Vg+ ή Vg- σημαίνει ότι υπάρχει ή δεν υπάρχει στην Βουλγάτα

Όπου αναφέρεται η συντ. O+ ή O- σημαίνει ότι υπάρχει ή δεν υπάρχει στους Εβδομήκοντα.

Όπου χρησιμοποιείται η συντ. Λ+Χ αναφέρεται στην μετάφραση της Αγίας Γραφής των καθηγητών Ν. Λούβαρη και του Α. Χαστούπη

Ο αστερίσκος *, σημαίνει ότι λίγο πιο πάνω μέσα στην ίδια σελίδα υπάρχει επεξήγηση.

Όπου χρησιμοποιείται η συντ. π.χ. 1.16. φωτοδότες^(x15) σημαίνει ότι στο αντίστοιχο χωρίο (χ.) βρίσκεται επεξήγηση.

Όπου χρησιμοποιείται εκθετικά στο κείμενο ο λατινικός αριθμός II, οδηγεί στις παραπομπές όπου δίνεται η μετάφραση των Εβραϊκών ονομάτων/λέξεων π.χ. 4.25. Σήθ^{II}

Η λέξη six μέσα στις παραπομπές συνοδευόμενη από αριθμό, σημαίνει ότι στο ίδιο κεφάλαιο στον ανάλογο αριθμό χωρίου επαναλαμβάνεται το ίδιο.

Η εναλλαγή των λέξεων π.χ. «εποίησε» και μετά «δημιούργησε» γίνεται ηθελημένα με σκοπό την εξοικείωση του αναγνώστη με την αρχαία γλώσσα.

Πώς γνωρίζουμε τις χρονολογίες; Στη Βίβλο, όπως και σε όλα τα αρχαία κείμενα αναφέρονται ιστορικά γεγονότα, αλλ' αυτά δεν συνδέονται χρονολογικά με την υπόλοιπη παγκόσμια ιστορία. Το πρώτο επιβεβαιωμένο ιστορικό γεγονός που έχει σχέση με τη Βίβλο, είναι η επιδρομή του Αχαάβ (870-852) εναντίον της πόλεως Καρκάρ στον ποταμό Ορόντη το 853 π.Χ. Η Βίβλος αναφέρει την συμμαχία μεταξύ Βεν Αδάδ και Αχαάβ (1 ΒΑΣ. 20:33) αλλά δεν αναφέρει την εκστρατεία τους γιατί οι ιεροί συγγραφείς δεν είχαν σκοπό να εκθειάσουν τον χειρότερο απ' όλους τους βασιλιάδες του μονοθεϊστικού λαού. Όμως, ο 'Αχαθού' ξεκάθαρα δηλώνουν τα κείμενα σφηνοειδούς γραφής του Σαλμανασάρ IV (858-824 π.Χ.), ότι συγκέντρωσε 2.000 άρματα και 10.000 στρατιώτες, για να αντιμετωπίσει μαζί με άλλους, τους επερχόμενους Ασσύριους στο Καρκάρ, αλλά τελικά ηττήθηκαν. Πώς ξέρουμε την ακριβή χρονολογία της μάχης; Προέρχεται από μια αναφορά για έκλειψη ηλίου που έλαβε χώρα στη Νινευή τη 15^η Ιουνίου 863 π.Χ., η οποία δηλώνεται ότι έγινε μια δεκαετία πριν τη μάχη του Καρκάρ. Πράγματι τρία χρόνια πριν το τέλος της βασιλείας του Ασσυρμπανιμπάλ Β' της Ασσυρίας (884-860), το μήνα Σιβάν έγινε ολική έκλειψη ηλίου. Οι αστρονόμοι εύκολα χάρη στις αστρονομικές παρατηρήσεις με μαθηματικό τρόπο, υπολόγισαν ότι η ολική έκλειψη ηλίου έγινε στις 15 Ιουνίου το 863 π.Χ. Έτσι, το κλειδί της ακριβούς χρονολόγησης είναι η μάχη του Καρκάρ που έλαβε χώρα την 15^η Ιουνίου 853, μία δεκαετία μετά την ολική έκλειψη ηλίου. Έχουμε, λοιπόν, μια απόλυτα αξιόπιστη αφετηρία για υπολογισμούς. Ήταν πράγματι βασιλιάς ο Αχαάβ όταν έγινε η μάχη του Καρκάρ; Στον περίφημο μαύρο οβελίσκο του Καλάχ, στην αρχαιότερη αναπαράσταση Ιουδαίου μονάρχη, βλέπουμε το Ιηού (ή τον πρωθυπουργό) γονατιστό μπροστά στον Ασσύριο μονάρχη. Αυτό έλαβε χώρα το 840 π.Χ. σύμφωνα με τα Ασσυριακά Χρονικά. Πριν τον Ιηού κυβέρνησαν οι δύο γιοί του Αχαάβ, Αχαζ και Ιωράμ σύμφωνα με τη Βίβλο, περί δε το 849 (συν-πλήν τρία χρόνια διότι το έτος ενθρόνισης και θανάτου κάθε βασιλιά είναι λειψά) πέθανε ο Αχαάβ. Εάν προσθέσουμε προς τα πάνω απ' τον θάνατο του Αχαάβ, γεγονός εξακριβωμένο βάσει των προαναφερθέντων αστρονομικών μελετών, την βασιλεία του (22- έτη) και τα χρόνια της βασιλείας των Ουρί, Ζιμρί, Ηλά, Βασάδ, Ναδάβ και Ιεροβοάμ Α' (21 έτη) φτάνουμε στο 931, το έτος διαίρεσης του ηνωμένου βασιλείου (1ΒΑΣ. 14:25). Πέντε χρόνια μετά έλαβε χώρα η επιδρομή του Φαραώ Σωσένκ Α' (926 π.Χ.) που έχει επιβεβαιωθεί απ' τα Αιγυπτιακά χρονικά. Ο Φρ. Θημπέρκερ όρισε οριστικά ως έτος θανάτου του Σολομώντα το 931 π.Χ., πράγμα που και ο Τζ. Φώρερ στο έργο του *Ιστορία του Ισραήλ* αποδέχθηκε. Επίσης, « η χρονολογία του θήελ για τους Ισραηλίτες βασιλιάδες [Οι Μυστηριώδεις Αριθμοί των Εβραίων Βασιλιάδων(1983)]...τοποθετεί τον θάνατο του Σολομώντα γύρω στα 931 π.Χ. Έτσι ... ο Μωϋσής έθγαλε τους Ισραηλίτες από την Αίγυπτο 480 χρόνια νωρίτερα περίπου στο 1447 π.Χ. Αυτή η ημερομηνία υποστηρίζεται από τους Κριτές 11:26 όπου δηλώνεται ότι περίπου 300 χρόνια πέρασαν απ' την κατάκτηση της Υποσχέμενης Γης υπό την ηγεσία του Ιερθάε (1110 π.Χ.)» **David M.Rohl**, *A test of time: The Bible from Myth to History*(1995), σ. 249 (Βλ. 2 ΧΡ. 3:1-3 & 1 ΒΑ. 6:1). Απ' το 967 φθάνουμε λοιπόν ακριβώς στο 1447. Ο απόστολος Παύλος προσθέτει ότι την εποχή του τελευταίου κριτή Σαμουήλ (π. 1.000 π.Χ.), είχαν περάσει περίπου 450 έτη:(ΠΡ. 13:18-21), τότε «Αυτή η πιθανότητα γίνεται στην ουσία βεβαιότητα, εάν κάποιος μελετήσει τις αναφορές μεταξύ της Εξόδου και του 4^{ου} έτους του Σολομώντα, το έτος πού άρχισε η κατασκευή του Ναού, 'στο 480^ο έτος' από την Έξοδο (1 ΒΑΣ. 6:1), όπως γράφτηκε. Ως εκ τούτου, εάν αυτό το έτος συμπίπτει με το 967, μια απλή πρόσθεση τοποθετεί την Έξοδο στο 1447.» **Kenneth Andrew Kitchen**. *On the Reliability of the Old Testament*, Eerdmans Publ., Gr. Rapids, MI. 2003, σ. 202-203. Στα 1447 προσθέτουμε 430⁺ χρόνια σύμφωνα με το ΓΑΛ. 3:17 και έτσι φθάνουμε περίπου στα 1890⁺ π.Χ. όπου έγινε η διαθήκη του Θεού με τον Αβραάμ. Εάν στην εποχή αυτή προσθέσουμε την ηλικία του, περίπου 150⁺ ετών, καταλήγουμε στην γέννησή του που έλαβε χώρα περί το 2.065 π.Χ.

ΓΕΝΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΘΕ ΒΙΒΛΙΟΥ

ΓΕΝΕΣΗ

Συγγραφέας: **Μωυσής** Έτος συγγραφής: περ. **1420** π.Χ. Τόπος: **Πεδιάδες Μωάβ**

Η ΓΕΝΕΣΗ είναι το πρώτο από τα πέντε αρχικά βιβλία της Αγ. Γραφής, γνωστά ως Πεντάτευχος (τα υπόλοιπα τέσσερα βιβλία της Πεντατεύχου είναι, η ΕΞΟΔΟΣ, το ΛΕΥΙΤΙΚΟ, οι ΑΡΙΘΜΟΙ και το ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟ).

Γένεση στα Ελληνικά θα πει, *αρχή, απαρχή, δημιουργία* και ο τίτλος προήλθε από τα Εβραϊκά *Μπερεσίθ*, που σημαίνει *Εν αρχή*, από την πάγια συνήθεια να χρησιμοποιούν τις πρώτες λέξεις για τίτλο κάθε βιβλίου. Περιγράφει όντως αυθεντικά την αρχή του κόσμου, του ανθρωπίνου γένους, της αμαρτίας και ειδικά του σχεδίου της απολυτρώσής μας. Όπως φαίνεται και από το ίδιο το βιβλίο, η ΓΕΝΕΣΗ αποτελείται -θεματικά- από δύο μεγάλα μέρη. Το 1^ο περιλαμβάνει τη Δημιουργία του Κόσμου, του Φυτικού και Ζωικού Βασιλείου και του Ανθρώπου. Στη συνέχεια αναφέρεται στην πτώση του ανθρώπου, τον διεφθαρμένο προ-Κατακλυσμιαίο κόσμο και περιγράφει τον Κατακλυσμό και τη σωτηρία του Νώε. Μετά κάνει αναφορά στην εθνολογική εξάπλωση του ανθρωπίνου γένους, η οποία επακολούθησε τη σύγχυση της Βαβέλ. Το 2^ο μέρος περιλαμβάνει τις περιπλανήσεις της μονοθεϊστικής οικογένειας του Αβραάμ μέχρι την οριστική εγκατάστασή του στη γη Χαναάν. Κατόπιν ιστορεί τους Πατριάρχες, μέχρι την κάθοδό τους στην Αίγυπτο, της οποίας προηγήθηκε ο Ιωσήφ. Όπως δήλωσε ο Ίδιος ο Ιησούς Χριστός, τη ΓΕΝΕΣΗ συνέταξε ο Μωυσής (ΙΩΑΝ. 7:23), με την οδηγία βέβαια του Αγ. Πνεύματος του Θεού, κάνοντας χρήση των 12 ήδη υπαρχόντων υπομνημάτων “τολερδθ” (ΓΕΝ. 26:5), της σπάνιας μορφώσής του (ΠΡΑΞ. 7:22) και της προφορικής παράδοσης του λαού του (ΙΩΑΝ. 7:22).

ΕΞΟΔΟΣ

Συγγραφέας: **Μωυσής** Έτος συγγραφής: περ. **1418** π.Χ. Τόπος: **Πεδιάδες Μωάβ**

Η ΕΞΟΔΟΣ είναι το δεύτερο από τα πέντε αρχικά βιβλία της Αγ. Γραφής, γνωστά ως Πεντάτευχος (τα υπόλοιπα τέσσερα βιβλία της Πεντατεύχου είναι, η ΓΕΝΕΣΗ, το ΛΕΥΙΤΙΚΟ, οι ΑΡΙΘΜΟΙ και το ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟ).

Το βιβλίο της Εξόδου στα Εβραϊκά αποκαλείται *Σεμόθ* (ονόματα, επειδή αρχίζει με τα ονόματα των υιών Ισραήλ, που ει-σήλθαν στην Αίγυπτο), ενώ στα Ελληνικά παίρνει το όνομά του από το γεγονός της αναχώρησης (της εξόδου) του λαού Ισραήλ από την Αίγυπτο. Εν τούτοις, πρέπει να ειπωθεί ότι η πλήρης πρώτη φράση είναι “*οὐ ἐλλέ σεμόθ*” δηλαδή “και αυτά είναι τα ονόματα” και ακριβώς αυτό το “και” στην αρχή δηλώνει ότι αποτελεί συνέχεια και σύνδεσμος με τη Γένεση. Χωρίζεται βασικά σε τέσσερα κύρια μέρη: 1. Την έξοδο των Ισραηλιτών από τη σκλαβιά της Αιγύπτου, 1:1-13:22, 2. την οδοιπορία του λαού Ισραήλ μέχρι το όρος Σινά, 14:1-18:27, 3. τη Διαθήκη του Θεού προς τον λαό στο όρος Σινά, 19:1-24:18, και 4. την κατασκευή της Σκηνής του Μαρτυρίου, ως θείο υπόδειγμα λατρείας του Θεού, 25:1-40:38. Το τελευταίο αυτό είναι κατάμεστο από προφητικές παραστάσεις σε σχέση με το Έργο, που, αργότερα, επιτέλεσε ο Ιησούς Χριστός στον Σταυρό του Γολγοθά, για τη λύτρωση του ανθρώπου. Ανάμεσα σε όλα τ’άλλα, αξιοσημείωτοι είναι οι νόμοι και οι διατάξεις, που έκαναν τον Ισραήλ οργανωμένο έθνος και αφορούν όλη την ανθρώπινη ζωή, σε θέματα θρησκευτικά, ηθικά, αστικά κ. ά., απ’ όπου — ανά τους αιώνες — δανείστηκαν όλες οι κοινωνίες των εθνών. Όπως δήλωσε ο Ίδιος ο Ιησούς Χριστός, ‘ο Μωυσής δεν σας έδωσε το νόμο;’ (ΙΩΑΝ. 7:19) επιβεβαιώνοντας ότι την Έξοδο συνέταξε ο Μωυσής, με την οδηγία του Αγ. Πνεύματος και κάνοντας χρήση και της προφορικής παράδοσης του λαού του (ΙΩΑΝ. 7:22).

ΛΕΥΙΤΙΚΟ

Συγγραφέας: **Μωυσής** Έτος συγγραφής: περ. **1416** π.Χ. Τόπος: **Πεδιάδες Μωάβ**

Το ΛΕΥΙΤΙΚΟ είναι το τρίτο από τα πέντε αρχικά βιβλία της Αγ. Γραφής, γνωστά ως Πεντάτευχος (τα υπόλοιπα τέσσερα βιβλία της Πεντατεύχου είναι, η ΓΕΝΕΣΗ, η ΕΞΟΔΟΣ, οι ΑΡΙΘΜΟΙ και το ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟ).

Το βιβλίο του Λευιτικού στα Εβραϊκά αποκαλείται *Βεγκρά* δηλ. *‘κάλεσμα’* επειδή αρχίζει με τη φράση *‘και εκάλεσε’*, ενώ στα Ελληνικά οι 70 το αποκάλεσαν πολύ πιο κατάλληλα *“Λευιτικό”* δηλαδή απαριθμήσεις. Τα εξόχως διδακτικά γεγονότα των Αριθμών μνημονεύουν ο Ιησούς του Ναυή (2:12,14:2), ο Ιερεμίας (2 ΒΑ. 18:4), ο Νεεμίας (9:19-22), ο Ασάφ (ΨΑΛΜ. 78:14-41), ο Δαβίδ (Ψαλμ. 95:7-11), ο Ησαΐας (48:21), ο Ιεζεκιήλ (20:13-24), ο Ωσηέ (9:10), ο Αμώς (5:25), ο Μιχαΐας (6:5), ο Λουκάς (Πρ. 7:36), ο Παύλος (1Κο. 10:1-11), ο Πέτρος (2 ΠΕ. 5:15,16), ο απ. Ιούδας (χ. 11) και ο ίδιος ο Κύριος (Ιωαν. 3:14). Οι διηγήσεις της πορείας ενός δύσκολου λαού από το όρος Σινά μέχρι τα σύνορα της γης της επαγγελίας, οδηγούν σε πολυποίκιλα διδάγματα πνευματικής πορείας και ζωής, καθώς τα περιστατικά και οι αντιδράσεις του λαού στην πορεία αν-ικατο-πριζούν την ανθρώπινη καρδιά — όταν μόνη της αντιμετωπίζει τα προβλήματα — χωρίς να υπολογίζει το παράγοντα Θεό.

ΑΡΙΘΜΟΙ

Συγγραφέας: **Μωυσής** Έτος συγγραφής: περ. **1414** π.Χ. Τόπος: **Πεδιάδες Μωάβ**

Οι ΑΡΙΘΜΟΙ είναι το τρίτο από τα πέντε αρχικά βιβλία της Αγ. Γραφής, γνωστά ως Πεντάτευχος (τα υπόλοιπα τέσσερα βιβλία της Πεντατεύχου είναι, η ΓΕΝΕΣΗ, η ΕΞΟΔΟΣ, το ΛΕΥΙΤΙΚΟ και το ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟ).

Το βιβλίο των Αριθμών στα Εβραϊκά αποκαλείται *Βεμιδμάρ* δηλ. *‘στην έρημο’* καθώς ουσιαστικά περιγράφει τα γεγονότα της 40ετούς πορείας των Ισραηλιτών στην έρημο και βέβαια και τις δύο απαριθμήσεις που έγιναν, μία στο Σινά και μία στις πεδιάδες Μωάβ, γι’ αυτό δικαιολογημένα οι 70 το αποκάλεσαν *“αριθμοί”* δηλαδή απαριθμήσεις. Τα εξόχως διδακτικά γεγονότα των Αριθμών μνημονεύουν ο Ιησούς του Ναυή (2:12,14:2), ο Ιερεμίας (2 ΒΑ. 18:4), ο Νεεμίας (9:19-22), ο Ασάφ (ΨΑΛΜ. 78:14-41), ο Δαβίδ (Ψαλμ. 95:7-11), ο Ησαΐας (48:21), ο Ιεζεκιήλ (20:13-24), ο Ωσηέ (9:10), ο Αμώς (5:25), ο Μιχαΐας (6:5), ο Λουκάς (Πρ. 7:36), ο Παύλος (1Κο. 10:1-11), ο Πέτρος (2 ΠΕ. 5:15,16), ο απ. Ιούδας (χ. 11) και ο ίδιος ο Κύριος (Ιωαν. 3:14). Οι διηγήσεις της πορείας ενός δύσκολου λαού από το όρος Σινά μέχρι τα σύνορα της γης της επαγγελίας, οδηγούν σε πολυποίκιλα διδάγματα πνευματικής πορείας και ζωής, καθώς τα περιστατικά και οι αντιδράσεις του λαού στην πορεία αν-ικατο-πριζούν την ανθρώπινη καρδιά — όταν μόνη της αντιμετωπίζει τα προβλήματα — χωρίς να υπολογίζει το παράγοντα Θεό.

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟ

Συγγραφέας: **Μωυσής** Έτος συγγραφής: περ. **1408** π.Χ. Τόπος: **Πεδιάδες Μωάβ**

Οι ΑΡΙΘΜΟΙ είναι το τρίτο από τα πέντε αρχικά βιβλία της Αγ. Γραφής, γνωστά ως Πεντάτευχος (τα υπόλοιπα τέσσερα βιβλία της Πεντατεύχου είναι, η ΓΕΝΕΣΙΣ, η ΕΞΟΔΟΣ, το ΛΕΥΙΤΙΚΟ και οι ΑΡΙΘΜΟΙ).

Το βιβλίο του Δευτερονομίου στα Εβραϊκά αποκαλείται 'Μισνέ Χατ Τορά' που σημαίνει ακριβώς 'Δεύτερος νόμος'.

Ο Κύριος Ιησούς Χριστός όταν πειράχτηκε στην έρημο από τον διάβολο ανταπάντησε με το "Είναι γεγραμμένο" επικαλούμενος και τις τρεις φορές το βιβλίο του Δευτερονομίου. (Ματθ. 4:1-11, κ.α.). Στη συνέχεια, όταν τον πείραξαν οι Φαρισαίοι πάλι έκανε χρήση του Δευτερονομίου. (Ματθ. 22:37, Μαρκ. 12:30 και Λουκ. 10:27). Υπάρχουν 80 αναφορές στην Κ.Δ. από το Δευτερονόμιο. Πότε γράφτηκε και γιατί; Ο λαός Ισραήλ βρίσκεται ήδη στις κοιλάδες του Μωάβ, και από την παλιά γενεά δεν επιζούν, παρά μονάχα ο Μωυσής, ο Ιησούς του Ναυή και ο Χάλεβ. Η νέα γενεά, που είναι έτοιμη να μπει μέσα στη γη της επαγγελίας, έχει ανάγκη να γνωρίσει τα όσα ο Θεός έκανε για το λαό και να της δοθούν οι κατάλληλες οδηγίες. Γι' αυτό, ο Μωυσής τους υπενθυμίζει τα 40 χρόνια στην έρημο και τη στοργική φροντίδα του Θεού, ανανεώνει προς αυτούς τις 10 Εντολές και τα άλλα διατάγματα, αλλά και τις προειδοποιήσεις. Οι 4 ομιλίες (συνόψεις) του Μωυσή και η ευλογία του μαζί με ορισμένα γεγονότα που λαμβάνουν χώρα λίγο πριν τη διάβαση του Ιορδάνη προς την υποσχεμένη γη, καλύπτουν χρονικά μόλις ένα μήνα λίγο πριν από τον θάνατο του Μωυσή περί το 1407 π.Χ. Το τελευταίο κεφάλαιο προστέθηκε πιθανόν από τον Ελεάζαρ ή τον Ιησού του Ναυή. Όμως, το βιβλίο δεν είναι απλά μια ιστορική ανάμνηση, ούτε η Διαθήκη μια ψυχρή νομική σχέση, αλλά αποκαλύπτει την αγάπη του Θεού προς αυτούς, στην οποία καλούνται να ανταποκριθούν: (4:37, 6:5, 7:8, 33:3 και ΜΤΘ. 22:38)

ΙΗΣΟΥΣ ΤΟΥ ΝΑΥΗ

Συγγραφέας: **Ιησούς του Ναυή** Έτος συγγραφής: περ. **1.365** π.Χ. Τόπος: **Χαναάν**

Το βιβλίο του ΙΗΣΟΥ ΤΟΥ ΝΑΥΗ περιγράφει την επιική κατάκτηση -από τον διάδοχο του Μωυσή- της υποσχέμενης γης Χαναάν που ήταν διαιρεμένη σε πολλά μικρά βασίλεια. Η Αίγυπτος βρισκόταν σε παρακμή και η Χαναάν σε χαώδη κατάσταση αλλά οι ισχυρά οχυρωμένες πόλεις και η κατοχή της τέχνης του πολέμου από τις επτά (7) κυρίαρχες Χαναανιτικές φυλές απαιτούσαν μια στρατιωτική ιδιοφυΐα όπως ο Ιησούς του Ναυή, ο οποίος, όμως όχι λίγες φορές ζήτησε και πήρε τη βοήθεια του Θεού. Ο απόστολος Παύλος κατ' επανάληψη αναφέρθηκε στον Ιησού του Ναυή (ΠΡ. 7:45, ΕΒΡ. 4:8), ο οποίος μνημονεύεται και στις πλάκες της Ελ Αμάρνα, όταν οι Χαναανίοι ζητούσαν απεγνωσμένα βοήθεια από τον αδύναμο Φαραώ Αχενατόν. Συγγραφέας του βιβλίου είναι ο ίδιος ο πρωταγωνιστής, όπως δηλώνεται στο τέλος του: "Και έγραψεν ο Ιησούς τους λόγους τούτους εν τω βιβλίω του νόμου του Θεού· και λαβών λίθον μέγαν, έστησεν αυτόν εκεί υπό την δρυν, την πλησίον του αγιαστηρίου του Κυρίου." (24:26). Το ονομά του "Γιεχωσούα" (ο Γιεχθέ είναι σωτηρία) αποδόθηκε από τους 70 ως "Ιησούς" και το όνομα αυτό διατηρήθηκε στα Ελληνικά για τον ερχόμενο Μεσσία - Ελευθερωτή του "Ισραήλ του Θεού" (ΓΑΛ. 6:16), δηλαδή της Εκκλησίας. Οι Πράξεις αποτελούν μια έκδοση του Ι.τ.Ν. στην εποχή της Χάρης. Η περιγραφή των 40 ετών της θεοκρατικής διακυβέρνησης του Ιησού του Ναυή χωρίζεται στο βιβλίο σε τέσσερα μέρη: • Προετοιμασία του λαού Ισραήλ για διάβαση προς τη γη της επαγγελίας (κεφ. 1-5) • Κατάκτηση της γης Χαναάν (6-12) • Κατανομή της γης (13-22) • Αποχαιρετιστήριες προτροπές Ιησού του Ναυή (23-24)

ΚΡΙΤΕΣ

Συγγραφέας: **Σαμουήλ** Έτος συγγραφής: περ. **1.050** π.Χ. Τόπος: **Ισραήλ**

Το βιβλίο των ΚΡΙΤΩΝ (Εβραϊκά Σοφτίμ, από το ρήμα Σαφάτ, που σημαίνει κρίνω/τιμωρώ) περιλαμβάνει την ιστορία 12 Κριτών, δηλαδή εμπνευσμένων ηγετών του Ισραήλ που καλύπτουν τη μεσο-περίοδο των περίπου 250 ετών μεταξύ του Ιησού του Ναυή και του πρώτου βασιλιά Σαούλ. Οι ιστορίες των περισσότερων είναι πασίγνωστες και πολύ οικοδομητικές κι όπως έγραψε κι ο συγγραφέας της Προς Εβραίους: "Και τι έτι να λέγω; Διότι θέλει με λείψει ο καιρός διηγούμενον περί Γεδεών, Βαρακ τε και Σαμψών και Ιεφθάε ...οίτινες διά της πίστεως κατεπολέμησαν βασιλείας, εργάσθησαν δικαιοσύνην, επέτυχον τας επαγγελίας, έφραξαν στόματα λεόντων, έσθεσαν δύναμιν πυρός, έφυγον στόματα μαχαίρας, ενεδυναμώθησαν απ' ασθενείας, έγειναν ισχυροί εν πολέμω, έτρεψαν εις φυγήν στρατεύματα αλλοτρίων" (11:32-4)

Βέβαια, "κριτές", με τη γενική έννοια ήταν και ο Ιησούς του Ναυή και ο Σαμουήλ, τον οποίο θεωρούμε συγγραφέα του βιβλίου των Κριτών, από το γεγονός ότι δηλώνει: "Κατ' εκείνας τας ημέρας δεν ήτο βασιλεύς εν τω Ισραήλ· έκαστος έπρατεν ό,τι εφαινετο εις αυτόν ορθόν" (ΚΡ. 17:6). Άρα είναι γνώστης της ύστερης πολιτειακής μεταβολής στον Ισραήλ και ζει μετά τους Κριτές και δεν μπορεί να 'ναι άλλος από έναν αναγνωρισμένο προφήτη όπως ο Σαμουήλ. Αυτό επιβεβαιώνει η Ιουδαϊκή παράδοση. (Ταλμούδ Μπαμπά Μπάθρα 14β) Ο συγγραφέας δεν κάνει απλή παράθεση των γεγονότων, αλλά κάνει "ερμηνεία της ιστορίας", κάτι που 600 χρόνια αργότερα παγιopoίησε ο "πατέρας της ιστορίας" Θουκιδίδης.

ΡΟΥΘ Η ΜΩΑΒΙΤΙΣΣΑ

Συγγραφέας: **Σαμουήλ** Έτος συγγραφής: περ. **1.050** π.Χ. Τόπος: **Ισραήλ**

Η Ρουθ είναι μία από τις τρεις γυναίκες που αναφέρονται στην κληρονομική αλυσίδα από τον Αβραάμ μέχρι τη γέννηση του Μεσσία (ΜΑΤΘ. 1:3,5) και είναι η μόνη, που δεν είναι Ισραηλίτισσα. Αυτή ασπάστηκε το Μονοθεϊσμό και ως εκ τούτου το κώλυμα της απαγόρευσης του γάμου με τους Μωαβίτες έπαυσε και έτσι παντρεύτηκε τον Βοόζ.

Όλο το βιβλίο φωτίζει έντονα τη στοργική κατανόηση του Θεού για τα δράματα των ανθρώπων και την εξέλιξη των μεγαλειωδών σχεδίων Του, που δεν είναι δυνατόν να κατανοηθούν παρά πολύ αργότερα. Τα γεγονότα (1:1) διαδραματίζονται την εποχή των Κριτών, (1300-1200 π.Χ.) και καλύπτουν περίπου μια δεκαετία. Μολονότι δεν αναφέρεται ο συγγραφέας δεν υπήρχε περίπτωση στη Γραφή να καταχωρηθεί βιβλίο που δεν είχε συνταχθεί από κεχρισμένο του Θεού και ειδικά προφήτη (Βλ. Ταλμούδ Μπάμπρα Μπάθρα 14β).

Δημιουργία Κόσμου: Εβρ. Barra-δημιουργώ από το μηδέν [1:1, 1:21, 1:27] τα υπόλοιπα είναι Assah-κατασκευάζω

1 [Α] ΣΤΗΝ^{EN} ΑΡΧΗ εποίησε^{δημιούργησε-Barra} ο Θεός τον ουρανόν^{τους ουρανούς (Εβρ.)} και τη γη. **2** Η δε γη ήταν άμορφη και παντέρμη· και σκοτάδι [υπήρχε] πάνω^{επί} στο πρόσωπο της αβύσσου^{ωκεανός/υδάτινα βάθη}. Και Πνεύμα Θεού^{περιφερόταν πάνω^{επί} στην επιφάνεια των υδάτων^{νερών}}. **3** Και είπε ο Θεός: *Ας γίνει^{Γενηθήτω} φως· και έγινε φως*. **4** και είδε ο Θεός το φως ότι [ήταν] καλό· και διαχώρισε ο Θεός το φως απ' το σκοτάδι· **5** και ^{αποκάλεσε} ο Θεός το φως, *Ημέρα*· το δε σκοτάδι ^{αποκάλεσε}, *Νύχτα*. Και έγινε εσπέρα^{σούρουπο} και έγινε πρωϊ, ημέρα ΠΡΩΤΗ^(Vg+).

6 Και είπε ο Θεός: *Ας γίνει^{Γενηθήτω} στερέωμα^{χώρισμα} ανάμεσα στα ύδατα^{νερών}, και ας διαχωρίζει νερά^{ύδατα} από νερά^{υδάτων}*. **7** Και εποίησε^{κατασκεύασε-Assah} ο Θεός το στερέωμα*, και διαχώρισε τα νερά^{ύδατα} [τα] υποκάτω του στερέωματος* απ' τα ύδατα^{νερά} που ήταν επάνω του χωρίσματος*. [Κι έγινε έτσι^{ούτω}]. (Vg+) **8** Και αποκάλεσε ο Θεός το στερέωμα^{χώρισμα}, *Ουρανός*. Και έγινε εσπέρα^{σούρουπο} και έγινε πρωϊ, ημέρα ΔΕΥΤΕΡΗ.

9 Και είπε ο Θεός: *Ας συναχθούν τα ύδατα^{νερά} τα υποκάτω του ουρανού σ' ένα τόπο, κι ας φανεί η ξηρά*. Και έγινε έτσι^{ούτω}. **10** Και ^{αποκάλεσε} ο Θεός την ξηρά, *Γη*· και το σύναγμα των υδάτων^{νερών} ^{αποκάλεσε}, *Θάλασσες*· και είδε ο Θεός ότι [ήταν] καλό. **11** Και είπε ο Θεός: *Ας βλαστήσει η γη χλωρό χορτάρι, χόρτο που κάνει σπόρο, [και] δένδρο καρποφόρο που κάνει καρπό κατά το είδος του, του οποίου ο σπόρος^{σπέρμα} [να'ναι] εντός του-^{εν} αυτώ πάνω στη γη*. [Και έγινε έτσι.] **12** Και βλάστησε η γη χλωρό χορτάρι, χόρτο που κάνει σπόρο κατά το είδος αυτού και δέντρο που κάνει καρπό, του οποίου το σπέρμα είναι εντός του^{μέσα-εν} αυτώ κατά το είδος του· και είδε ο Θεός ότι [ήταν] καλό. **13** Και έγινε εσπέρα^{σούρουπο} και έγινε πρωϊ, ημέρα ΤΡΙΤΗ.

14 Και είπε ο Θεός: *Ας γίνουν^{φαναούν} φωτοδότες^{φώτα} στο στερέωμα τ' ουρανού, για να διαχωρίζουν την ημέρα απ' τη νύχτα· κι ας είναι για σημεία και καιρούς^{εποχές} και μέρες και χρόνους*. **15** κι ας είναι για φωτοδότες στο στερέωμα* του ουρανού, για να φέγγουν πάνω^{επί} στη γη. Και έγινε έτσι^{ούτω}. **16** Και έκανε ο Θεός τους δύο μεγάλους

φωτοδότες^(x.15), τον φωστήρα* το μέγα για να εξουσιάζει πάνω^{επί} στην ημέρα, και το φωστήρα* το μικρό για να εξουσιάζει πάνω^{επί} στη νύχτα· και τ' αστέρια· **17** και τοποθέτησε^{έθεσε} αυτά ο Θεός στο στερέωμα^{χώρισμα} του ουρανού, για να φέγγουν πάνω^{επί} στη γη, **18** και να εξουσιάζουν πάνω^{επί} στην ημέρα και πάνω^{επί} στη νύχτα και να διαχωρίζουν το φως απ' το σκοτάδι. Και είδε ο Θεός ότι [ήταν] καλό. **19** Και έγινε εσπέρα^{σούρουπο} κι έγινε πρωϊ, ημέρα ΤΕΤΑΡΤΗ.

20 Και είπε ο Θεός: *Ας γεννήσουν τα ύδατα^{νερά} [σε αφθονία] νηκτά έμψυχα^(θαλάσσιους ζωντανούς οργανισμούς) και πετεινά ας πετούν επάνω στη γη προς^{κατά} το στερέωμα^(x.17) του ουρανού*. **21** Και εποίησε^{δημιούργησε-Barra} ο Θεός τα κτήνη τα μεγάλα και κάθε^{παν} έμψυχο^{έμβιο} κινούμενο, τα οποία γέννησαν [εν αφθονία] τα ύδατα νερά κατά το είδος αυτών, και κάθε^{παν} πτηνό^{πετεινό} φτερωτό κατά το είδος αυτού. Και είδε ο Θεός ότι [ήταν] καλό. **22** Και ευλόγησε αυτά ο Θεός, λέγοντας, *Αυξάνεσθε και πληθύνεσθε και γεμίστε τα ύδατα^{νερά} μέσα στις θάλασσες· και τα πτηνά^{πετεινά} ας πληθύνονται πάνω^{επί} στη γη*. **23** Κι έγινε εσπέρα^{σούρουπο} και έγινε πρωϊ, ημέρα ΠΕΜΠΤΗ.

24 Και είπε ο Θεός: *Ας γεννήσει η γη ζώα έμψυχα^{έμβια} κατά το είδος τους, κτήνη και ερπετά και ζώα^{θηρία} της γης κατά το είδος τους*· και έγινε έτσι^{ούτω}. **25** Και έκανε^{κατασκεύασε-Assah} ο Θεός τα ζώα^{θηρία} της γης κατά το είδος αυτών, και τα κτήνη^{κτηνοτροφία} κατά το είδος τους, και κάθε^{παν} ερπετό της γης κατά το είδος του. Και είδε ο Θεός ότι [ήταν] καλό.

26 Και είπε ο Θεός: *Ας κάνουμε άνθρωπο κατά την εικόνα μας, κατά την ομοίωσή μας· κι ας εξουσιάζει πάνω στα ψάρια^{ιχθύων} της θάλασσας και πάνω στα πτηνά^{πετεινών} του ουρανού και πάνω στα κτήνη και πάνω σ' όλη τη γη και πάνω σε κάθε ερπετό, που σέρνεται^{έρπει} πάνω στη γη*. **27** Και εποίησε^{δημιούργησε-Barra} ο Θεός τον άνθρωπο κατά την εικόνα Του· κατ' εικόνα Θεού τον εποίησε· αρσενικό και θηλυκό τους δημιούργησε· **28** και ευλόγησε αυτούς ο Θεός· και είπε σ' αυτούς ο Θεός, *Αυξάνεστε και πληθύνεστε και γεμίστε τη γη και κυριεύστε αυτή, και εξουσιάζετε πάνω^{επί} στα ψάρια^{ιχθύων} της θάλασσας,*

[1:1] Παρ. 8:22-29, Ιωα. 1:1-2, Εβ. 1:10, Ψλ. 8:3, 33:6,79:11,12, 102:25, 136:5, 146:6, Ησ. 44:24, Ιερ. 10:12, 51:15, Ζαχ. 12:1, Πρ. 14:15, 17:24, Κολ. 1:16,17, Εβ. 11:3, Απ. 4:11, 10:6 [1:2] Ψλ. 33:6, Ησ. 40:13-14 [1:3] Ψλ. 33:9, 2Κο. 4:6 [1:5] Ψλ. 74:16, 104:20 [1:6] Ιωβ 37:18, Ψλ. 136:5, Ιερ. 10:12, 51:15 [1:7] Παρ. 8:28, Ψλ. 148:4 [1:9] Ιωβ 26:10, 38:8, Ψλ. 33:7, 95:5, 104:9, 136:6, Παρ. 8:29, Ιερ. 5:22,2 Πτε. 3:5 [1:11] Εβ. 6:7, Λου. 6:44 [1:14] Δευ. 4:19, Ψλ. 74:16, 136:7, Ψλ. 74:17, 104:19 [1:16] Ψλ. 136:7-9, 148:3,5, Ψλ. 8:3, Ιωβ 38:7 [1:18] Ιερ. 31:35 [1:21] Κφ. 6:20, 7:14,8:19, Ψλ. 104:26 [1:22] Κφ. 8:17 [1:26] Κφ. 5:1, 9:6, Ψλ. 100:3, Εκ. 7:29, Πρ. 17:26-29, 1Κο. 11:7, Εφ. 4:24, Κολ. 3:10, Ιακ. 3:9, Κφ. 9:2,Ψλ. 8:6-23 [1:27] 1Κο. 5:3, 11:7-24, Κφ. 5:2, Ιωβ 33:4, Μαλ. 2:10, Ματ. 19:4,5,3, Μρ.10:6 [1:28] Κφ. 9:1, Λευ. 26:9,Ψλ. 147:3, 148:3,4

VG [1:1-2] ...άκυρη και άδεια... [1:11-12] ... [1:14-16] ...να εξουσιάζει... [1:18] ...να εξουσιάζουν [1:20] ...ας γεννήσουν τα ύδατα **ερχόμενα όντα με ζωή** [1:21] Και ο Θεός έφτιαξε τις μεγάλες φάλαινες και κάθε ζωντανό και κινούμενο πλάσμα [1:25] Και... τα θηρία της γης κατά το είδος αυτών και τα κτήνη, κι οτιδήποτε έρπει επί της γης κατά το είδος αυτού. Και ο Θεός είδε ότι ήταν καλό.

ο' [1:1] ... [1:2] ή δέ γη ήν άόρατος και άκατασκευάστος, και σκότος επάνω της άβύσσου... [1:4] ...και διεχώρισεν ό Θεός τό φώς, [ότι καλόν· και διεχώρισεν ό Θεός ανά μέσον του φωτός και ανά μέσον] του σκότους... [1:6] ...και έστω διαχωρίζον ανά μέσον ύδατος και ύδατος [και έγινε το ούτως]. [1:7] ...και διεχώρισεν ό Θεός ανά μέσον του ύδατος, ό ήν υποκάτω του στερεώματος, και αναμέσον του ύδατος του επάνω του στερεώματος. [1:8] ...[και είδεν ό Θεός, ότι καλόν] [1:9] ...εις συναγωγήν μίαν, και όφθίτω ή ξηρά...[και συνήχθη τό ύδωρ τό υποκάτω του ούρανού εις τās συναγωγάς αυτών, και όφθη ή ξηρά.] [1:10] ...και τὰ συστήματα των υδάτων... [1:11] ...ή γη βοτάνην χόρτου σπείρον σπέρμα και καθ' όμοιότητα, και ξύλον κάρπιμον ποιούν καρπόν ... έν αύτώ κατά γένος επί της γής... [1:12] και έξήνεγκεν ή γη βοτάνην χόρτου σπείρον σπέρμα κατά γένος και καθ' όμοιότητα, και ξύλον κάρπιμον ποιούν καρπόν, ού τό σπέρμα αυτού έν αύτώ κατά γένος επί της γής... [1:14] ...εις φαύσιν επί της γής, του διαχωρίζειν ανά μέσον της ήμέρας και ανά μέσον της νυκτός... [1:15] και έστωσαν εις φαύσιν έν τώ στερεώματι του ούρανού, ώστε φαίνειν επί της γής... [1:16] εις αρχάς της ήμέρας ...εις αρχάς της νυκτός... [1:18] και άρχειν... [1:20] ...έρπετα ψυχών ζωών και πετεινά πετόμενα επί της γής... [και έγινε το ούτως]. [1:21]...και πάσαν ψυχήν ζώων έρπετων, ά έξήγαγε τὰ ύδατα κατά γένη αυτών ...γένος... καλά. [1:22] ...πληρώσατε... [1:24] ...έξαγαγέτω ή γη ψυχήν ζωσαν κατά γένος, τετράποδα και έρπετα και θηρία της γής κατά γένος... [1:25] και έποίησεν ό Θεός τὰ θηρία της γής κατά γένος, και τὰ κτήνη κατά γένος αυτών και πάντα τὰ έρπετα της γής κατά γένος αυτών... καλά.[1:26] ...ποιήσωμεν άνθρωπον κατ' εικόνα ήμετέραν και καθ' όμοίωσιν και άρχέτωσαν... [1:28] ...πληρώσατε την γην και κατακυριεύσατε αυτής και άρχετε των ιχθύων

και πάνω^{επί} στα πτηνά του ουρανού και επί^{πάνω} παντός ζώου που κινείται επάνω^{επί} στη γη. **29** Και είπε ο Θεός: Δείτε^{ιδού}, σας έδωσα κάθε^{πάντα} χόρτο που κάνει σπόρο, το οποίο [είναι] πάνω^{επί} στην επιφάνεια όλης της γης, και κάθε^{παν} δέντρο, το οποίο [έχει] εντός του καρπού δένδρου που κάνει σπόρο· [Αυτά] θα είναι σε σας για^{προς} τροφή. **30** και σε όλα τα ζώα της γης και σε όλα τα πουλιά του ουρανού και σε κάθε^{παν} [ερπετό] που έρπει πάνω στη γη [και] που έχει μέσα του^{εν} ψυχή ζώσα (είναι ζωντανό πλάσμα), [έδωκα] κάθε χλωρό χορτάρι για^{εις} τροφή. Και έγινε έτσι^{οὕτως}. **31** Και είδε ο Θεός όλα^{πάντα} όσα εποίησε^{δημιούργησε}. και να^{ιδού}, ήταν καλά λίαν^{πολύ} καλά. Και έγινε εσπέρα^{σούρουπο} και έγινε πρωί, ημέρα ΕΚΤΗ.

2 [B] ΚΑΙ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΚΑΝ^{ολοκληρώθηκαν} ο ουρανός και η γη και όλη^{πασα} η στρατιά αυτών. **2** Και είχε ολοκληρωμένα* ο Θεός στην ημέρα την Εβδόμη τα έργα του, τα οποία έκανε· και αναπαύθηκε την ημέρα την Εβδόμη από πάντα τα έργα αυτού, τα οποία έκανε. **3** Και ευλόγησε ο Θεός την ημέρα την Εβδόμη και αγίασε^{εξχώρισε} αυτή· διότι σ' αυτή αναπαύθηκε απ' όλα τα έργα του, τα οποία έκτισε κι έκανε ο Θεός. **4** Αυτή [είναι] η γένεση του ουρανού και της γης, [όταν] εκτίσθηκαν αυτά^(Vg+), κατά την ημέρα που δημιούργησε^{εποίησε} Κύριος ο Θεός γη και ουρανό, **5** και πάντα τα φυτά του αγρού, πριν γίνουν πάνω στη γη, και κάθε^{πάντα} χόρτο του αγρού, πριν βλαστήσει· διότι δεν είχε βρέξει Κύριος ο Θεός πάνω^{επί} στη γη, και άνθρωπος δεν ήταν^{υπήρχε} για να εργάζεται τη γη· **6** ^{υδρατμός} δε ανέβαινε απ' τη γη και πότιζε όλο^{παν} το πρόσωπο της γης.

7 Και έπλασε Κύριος ο Θεός τον άνθρωπο [απ' το] χρώμα της γης και εμφύσησε στους μυκτήρες^{μύτη} αυτού πνοή ζωής^(Εβρ. νισμάθ χαγιν), και έγινε ο άνθρωπος μια ζωντανή ψυχή (ζωντανό πλάσμα). **8** Και φύτευσε Κύριος ο Θεός παράδεισο^{κήπο} στην Εδέμ στα ανατολικά και τοποθέτησε εκεί τον άνθρωπο, τον οποίο έπλασε. **9** Και Κύριος ο Θεός έκανε να βλαστήσει απ' τη γη κάθε^{παν} δέντρο ωραίο στην όραση και καλό στη γεύση· και το ξύλο^{δέντρο} της ζωής στο μέσο του παραδείσου, και το ξύλο^{δέντρο} της γνώσης του καλού και του κακού.

10 Ποταμός δε εξερχόνταν απ' την Εδέμ για να ποτίζει τον παράδεισο· και από εκεί διαμεριζόταν σε 4 κλάδους. **11** Το όνομα του ενός, Φισών· αυτός είναι που περικυκλώνει όλη^{πασαν} τη γη Αβιλά· όπου [βρίσκεται] το χρυσάφι· **12** το δε χρυσάφι της γης εκείνης [είναι] καλό· εκεί [είναι] [το βδέλλιο] και ο λίθος^{πέτρα} ο ονυχίτης. **13** Και το όνομα του ποταμού του δευτέρου, Γιών· αυτός [είναι] που περικυκλώνει όλη^{πασαν} τη γη Χούς. **14** Και το όνομα του ποταμού του τρίτου, Τίγρις^{Χιδέκελ}. αυτός [είναι] που ρέει στα ανατολικά της Ασσυρίας. Ο δε ποταμός ο τέταρτος, αυτός [είναι] ο Ευφράτης.

15 Και έλαβε Κύριος ο Θεός τον άνθρωπο και εγκατέστησε αυτόν στον παράδεισο^(Περσικά κήπος) της Εδέμ για να εργάζεται αυτόν και να τον φυλάττει^{φροντίζει}. **16** Πρόσταξε δε Κύριος ο Θεός στον Αδάμ λέγοντας: Από κάθε δέντρο του παραδείσου ελεύθερα θα τρως, **17** από δε το ξύλο* της γνώσης του καλού και του κακού δεν θα φας από αυτό· διότι κατά την μέρα που θα φας από αυτό, εξάπαντος θα πεθάνεις.

18 Και είπε Κύριος ο Θεός: Δεν [είναι] καλό να είσαι ο άνθρωπος μόνος· θα κάνω σ' αυτόν βοηθό όμοιο με αυτόν. **19** Έπλασε δε Κύριος ο Θεός από τη γη όλα τα ζώα του αγρού και πάντα τα πτηνά^{πετεινά} του ουρανού, και έφερε [αυτά] στον Αδάμ, για να δει πως να ονομάσει αυτά· και ό,τι όνομα θα δώσει ο Αδάμ σε [παν] έμψυχο^{έμβιο}, αυτό [να είναι] το όνομα αυτού. **20** Και έδωσε ο Αδάμ ονόματα σε όλα τα κτήνη, και στα πτηνά του ουρανού και σε όλα τα ζώα του αγρού· στον δε Αδάμ δεν βρισκόταν βοηθός όμοιος με αυτόν. **21** Και επέβαλε Κύριος ο Θεός έκσταση στον Αδάμ, και κοιμήθηκε^{εθεάα}. και έλαβε μία από τις πλευρές του και έκλεισε με σάρκα τον τόπο αυτής. **22** Και κατασκεύασε Κύριος ο Θεός την πλευρά, την οποίαν έλαβε απ' τον Αδάμ, σε γυναίκα και έφερε αυτή στον Αδάμ.

23 Και είπε ο Αδάμ: Αυτό^{τούτο} [είναι] τώρα οστέ^{κόκαλο} από τα οστά^{κοκαλά} μου και σάρκα από τη σάρκα μου· αυτή θα επονομαστεί Ανδρίς, διότι από τον άνδρα αυτή λήφθηκε. **24** Για τούτο θα αφήσει ο άνθρωπος τον πατέρα του και τη μητέρα του, και θα προσκολληθεί στη γυναίκα

[1:29] Κφ. 9:3, Ιωβ 36:31, Ψλ. 34:14, 15, 136: 25, 146:7, Πρ. 14:17 [1:30] Ψλ. 145:15, 16, 147:9, Πρ. 14:17, Ιωβ 38:41 [1:31] Ψλ. 34:24, 1Τι. 4:1 [2:1] Ψλ. 33:6 [2:2] Εξ. 20:11, 31:17, Δευ. 5:14, Εβ. 4:4, [2:3] Νεε. 9:14, Ησ. 58:13 [2:4] Κφ. 1:1, Ψαλ. 90:1, 2 [2:5] Κφ. 1:12, Ψλ. 104:14, Ιωβ 38:26-28, Κφ. 3:23 [2:7] Κφ. 3:19, 23, Ψλ. 33:14, Εκ. 3:19, 12:7, Ησ. 64:8, 1 Κο. 15:47, Ιωβ 33:4, Πρ. 16:25, Κφ. 7:23, Ησ. 2:22, 1Κο. 15:45 [2:8] Κφ. 13:10, Ησ. 51:3, Ιεζ. 28:13, Ιωηλ 3:3, Κφ. 4:16, 2Βα. 19:12, Ιεζ. 27:23, Κφ. 3:24, six.15 [2:9] Ιεζ. 31:8, Κφ. 3:22, Παρ. 3:18, 11:30, Απ. 2:7, 22:24, six. 17 [2:11] Κφ. 25:18 [2:12] Αρ. 11:7 [2:15] six. 8 [2:17] six. 9, Κφ. 3:1, 3, 11, Κφ. 3:3, 9, Ρω. 6:23, 1Κο. 15:56, Ιακ. 1:15, 1 Ιωα. 5:16 [2:18] Κφ. 3:12, 1Κο. 11:9, 1Τι. 2:13 [2:19] Κφ. 1:20, 24, Ψλ. 8:6, ιδέ και Κφ. 6:20 [2:21] Κφ. 15:12, 1Σα. 26:12 [2:22] Παρ. 18:22, Εβ. 13:4 [2:23] Κφ. 29:14, Κρ. 9:2, 2Σα. 5:1, 19:13, Εφ. 3:30, 1Κο. 11:8 [2:24] Κφ. 31:15, Ψλ. 45:10, Ματ. 19:5, 12:25, Μαρ. 10:7, 1Κο. 6:16, Εφ. 5:31

ve [1:29] και τα πτηνά του ουρανού... και κάθε ερπόμενο δημιούργημα επι της γης [1:30] ...και κάθε δένδρο που έχει καρπό εν εαυτώ κατά το είδος του... [1:30] ...κι έγινε έτσι. [2:1] ...κι όλα τα **στολίζοντα** αυτά. [2:2] ...την 7^η ημέρα... [2:3] ...τα οποία δημιούργησε κι έκανε [2:4] Αυτές είναι οι γενέσεις... [2:5] Και παν φυτό του αγρού πριν ανθίσει... να καλλιεργεί τη γη. [2:6] Αλλά **πηγή** ανέβαινε... [2:7] Κι... έφτιαξε τον άνθρωπο απ' τη **λάσπη** της γης, κι ενεφύσησε στο πρόσωπο... [2:8] ...εμφύτευσε εξ αρχής παράδεισο απόλαυσης [2:9] ...παρήγαγε από το έδαφος όλα τα είδη των δένδρων... [2:11] Evilat ... [2:12] **bellium et lapis onychinus** [2:13] ...γη της Αιθιοπίας [2:15] **παράδεισο της απόλαυσης για να περιποιείται...** [2:16-19] τα θηρία του αγρού... ονόμασε κάθε ζωντανό πλάσμα [2:21] ...σε **βαθυ ύπνο**... [2:23] ...γυνή...

o [1:28] ...του ούρανού και πάντων τών κτηνών και πάσης τής γής και πάντων τών έρπετων τών έρπόντων επί τής γής. [1:29] ...και **πάν ξύλον, ο έχει έν εαυτώ καρπόν σπέρματος σπορίμου, ύμιν έσται είν βρώσιν**. [1:30] και **πάσι τοίς θηρίοις τής γής** ...και παντί έρπετῶ έρποντι επί τής γής, ο έχει έν εαυτῷ ψυχὴν ζωής, και πάντα χόρτον χλωρόν είν βρώσιν. και **έγένετο οὕτως**. [2:1] ...και **πᾶς ο κόσμος** αυτών. [2:2] και συνετέλεσεν ο Θεός έν τῇ ήμέρᾳ τῇ **ΕΚΤΗ** (εξ. 20:11) τὰ έργα αυτού... [2:3] ...ών ήρξατο ο Θεός ποιήσαι. [2:4] **Αὕτη ή βίβλος γενέσεως ούρανού και γής**... [2:5] και **πάν χλωρόν άγρού** πρό του γενέσθαι επί τής γής... [2:6] **πηγή** δέ ανέβαινεν... [2:7] ...**είν τὸ πρόσωπον** αυτού... [2:9] και **έξανέτειλεν** ο Θεός **έτι έκ τής γής** **πάν ξύλον** ώραιόν... γνωστόν καλού και **πονηροῦ**. [2:10] ποταμός δέ έκπορεύεται... **άφορίζεται** είν τέσσαρας άρχάς. [2:11] ...Εὐλάτ... [2:12] ... **ο άνθραξ και ο λίθος ο πράσινος**. [2:13] ...τὴν γῆν Αιθιοπίας... [2:15] ...έν τῷ παραδείσῳ τής **τρυφής**... [2:17] από δέ του ξύλου του γινώσκειν καλόν και πονηρόν... θανάτῳ άποθανείσθαι... [2:18] ...ποιήσωμεν αὐτῷ βοηθόν κατ' αὐτόν. [2:19] ...τὰ θηρία του άγρού... τί καλέσει αὐτά. και **πάν** ο δάν **έκάλεσεν** αὐτὸ 'Αδάμ **ψυχὴν ζῶσαν**, τουτο όνομα αὐτῷ. [2:20] και **έκάλεσεν** 'Αδάμ **ονόματα** **πάσι τοίς κτήνεσι** (Vg+) και **πάσι τοίς πετεινοίς** του ούρανού και **πάσι τοίς θηρίοις** (Vg+) του άγρού... [2:21] ...και **ύπνωσε**· και έλαβε **μίαν** τών πλευρῶν αυτού και **άνεπλήρωσε** σάρκα άντ' αὐτῆς. [2:22] και **ώκοδόμησεν** ο Θεός τὴν πλευράν... [2:23] ...αὕτη κληθήσεται **γυνή**...

κα^{σῶζον} του και θα'ναι [οι δύο] σε σάρκα μία. **25** Ήταν κι οι δύο γυμνοί, ο Αδάμ κι η γυναίκα αυτού, και δεν ντρέπονταν^{αἰσχύνοντο}.

3 [Γ] ΤΟ ΔΕ ΦΙΔΙ ήταν το φρονιμότερο^{προσεκτικότερο} από όλα τα ζώα του αγρού, τα οποία έκανε Κύριος ο Θεός· και είπε [ο όφις] στη γυναίκα: Πραγματικά είπε ο Θεός, να μη φάγετε από κάθε^{παντός} δέντρο^(Vg+) του παραδείσου; **2** Και είπε η γυναίκα στο φίδι^{όφιν}: Από τον καρπό των δέντρων^(Vg+) του παραδείσου δυνάμεθα να φάμε· **3** από δε τον καρπό του δέντρου^(Vg+), το οποίο [είναι] στο μέσο του κήπου^{παραδείσου}, είπε ο Θεός, Μη φάτε από αυτόν, μήτε να αγγίξετε αυτόν, για να μη πεθάνετε.

4 Και είπε το φίδι στη γυναίκα: Δεν θα πεθάνετε βεβαίως^{σίγουρα} **5** αλλά γνωρίζει ο Θεός, ότι την ίδια την ημέρα που θα φάγετε απ' αυτό, θα ανοιχθούν τα μάτια^{οφθαλμοί} σας, και θα είστε σαν θεοί, γνωρίζοντας το καλό και το κακό.

6 Και είδε η γυναίκα, ότι το δέντρο^(Vg+) [ήταν] καλό προς τροφή^{βρώσιν}, και ότι ήταν ποθητό^(L+X: ευχάριστο) στα μάτια^{οφθαλμούς}, και επιθυμητό το δέντρο στο να δίνει γνώση· και λαμβάνοντας από τον καρπό αυτού, έφαγε· και έδωσε και στον άντρα της που ήταν μαζί της, και αυτός έφαγε. **7** Και ανοίχθηκαν τα μάτια^(X: 5) και των δύο, και γνώρισαν^{συνειδητοποίησαν} ότι ήταν γυμνοί· και αφού έραψαν φύλλα συκιάς, έκαναν για τον εαυτό τους περιζώματα^{καλύμματα για τη μέση}.

8 Και άκουσαν τη φωνή Κυρίου του Θεού, που περιπατούσε στον παράδεισο κατά το δειλινό^{σούρουπο}· και κρύφθηκαν ο Αδάμ και η συζυγός του απ' το πρόσωπο Κυρίου του Θεού, ^{ανα}μεταξύ των δέντρων^(Vg+) του παραδείσου. **9** Κάλεσε^{φώναξε/ζε} δε Κύριος ο Θεός τον Αδάμ, και είπε προς αυτόν: Που είσαι; **10** Ο δε είπε: Τη φωνή σου άκουσα στον παράδεισο, και φοβήθηκα, γιατί είμαι γυμνός· και κρύφθηκα. **11** Και είπε [σ' αυτόν ο Θεός]: Ποιός σου φανέρωσε ότι είσαι γυμνός; Μήπως έφαγες από το δέντρο, από το οποίο πρόσταξα σε σένα να μη φας; **12** Και είπε ο Αδάμ: Η γυναίκα την οποία μου έδωσες [να 'ναι] μαζί μου, αυτή μου έδωσε από το δέντρο^(Vg+), και έφαγα.

13 Και είπε Κύριος ο Θεός προς τη γυναίκα: Τι είναι αυτό^{τούτο} [το οποίο] έκανες; Και η γυναίκα είπε: Το φίδι^{ο όφις} με εξαπάτησε, και έφαγα. **14** Και είπε Κύριος ο Θεός στο φίδι: Επειδή έκανες αυτό, επικατάρατο να είσαι μεταξύ πάντων των κτηνών^{κατοικίδια}, κι όλων των ζώων του αγρού· πάνω στην κοιλιά σου θα περπατάς^{σέρνεται}, και χόμα θα τρως, όλες τις μέρες της ζωής σου· **15** και έχθρα θα στήσω^{βάλω} ανάμεσα σε εσένα και στη γυναίκα, και ^{ανα}μεταξύ του σπέρματός σου και του σπέρματος της· Εκείνο θα σου συντρίψει το κεφάλι, κι εσύ θα κεντρίσεις^{πλήξεις/δαγκώσεις} την φτέρνα του.

16 Προς [δε] τη γυναίκα είπε: Θα υπερπληθύνω^{αυξήσω} τις λύπες σου και [τους πόνους] της κυοφορίας^{εγκυμοσύνης} σου· με λύπες θα γεννάς παιδιά^{τέκνα}· και προς τον άντρα σου [θα είναι] η επιθυμία^{αχτάρα} σου, και αυτός θα σε εξουσιάζει.

17 Προς δε τον Αδάμ είπε: Επειδή υπάκουσες στο λόγο της γυναίκας σου, και έφαγες από το δέντρο, [από το οποίο] πρόσταξα σε σέ λέγοντας, Μη φας απ' αυτό, καταραμένη [να είναι] η γη εξ αιτίας σου· με λύπες θα τρώς [τους καρπούς] της όλες πάσας τις ημέρες της ζωής σου· **18** και αγκάθια και τριβόλους θα βλαστάνουν σε σέ· και συ θα τρως το χορτάρι^{βλάστηση} του αγρού· **19** με τον ιδρώτα του προσώπου [σου] θα τρως το ψωμί άρτον σου, μέχρι να επιστρέψεις στη γη, απ' την οποία λήφθηκες^{προήλθες}· επειδή γη^{χόμα} είσαι, και στη γη* θα επιστρέψεις. **20** Και αποκάλυψε ο Αδάμ τ' όνομα της γυναίκας του, Εύα^{Ζωή}· διότι αυτή ήταν μητέρα όλων των ζωντανών.

21 Και έκανε έφτιαξε Κύριος ο Θεός στον Αδάμ και στη γυναίκα του χιτώνες δερμάτινους, κι έντυσε αυτούς. **22** Κι είπε Κύριος ο Θεός: Να^{ιδού}, έγινε ο Αδάμ σαν ένας από μας, στο να γνωρίζει το καλό και το κακό· και τώρα μήπως απλώσει το χέρι του, και λάβει κι απ' το ξύλο της ζωής, και φάει, και ζήσει αιώνια. **23** Ως εκ τούτου Κύριος ο Θεός εξαπέστειλε αυτόν απ' τον κήπο της Εδέμ, για να εργάζεται τη γη απ' την οποία είχε ληφθεί. **24** Και εκδίωξε τον Αδάμ· και στ' ανατολικά του παραδείσου της Εδέμ έθεσε τα Χερουβείμ, και τη ρομφαία τη φλογερή^{πύρινη}, την περιστρεφόμενη, για να φυλάττουν το δρόμο του ξύλου^{δέντρου} της ζωής.

[2:25] Κφ. 3:7,10-11, Εξ. 32:25, Ησ. 47:3 [3:1] Απ. 12:9, 20:2, Μτ. 10:16, 2Κο. 11:3 [3:3] Κφ. 2:17 [3:4] six. 13, 2Κο. 11:3, 1Τι. 2:14 [3:5] six. 7, Πρ. 26:18, Ωσ. 6:7 [3:6] 1Τι. 2:14, six. 12,17 [3:7] six. 5, Κφ. 2:25 [3:8] Ιωβ 38:1, Ιωβ 31:33, Ιερ. 23:24, Αμ. 9:3 [3:10] Κφ. 2:25, Εξ. 3:6, Ιωα. 3:20 [3:12] Κφ. 2:18, Ιωβ 31:33, Παρ. 28:13 [3:13] six. 4, 2Κο. 11:3, 1Τι. 2:14 [3:14] Εξ. 21:29,32, Ησ. 65:25, Μιχ. 7:17 [3:15] Μτ. 3:7, 13:38, 23:33, Ιωα. 8:44, Πρ. 13:10, Ψλ.132: 11, Ησ. 7:14, Μιχ. 5:3, Μτ.1:23,25, Λου. 1:31,35, Ρω. 16:20, Κολ. 2:15, Εβ. 2:14,1, Ιωα. 5:5, Απ. 12:7 [3:16] Ψλ. 48:6, Ησ. 13:8, 21:3, Ιωα. 16:21, 1Τι.2:15, Κφ. 4:7, 1Κο. 11:3, 14:34, Εφ.5: 22-24, 1Τι. 2:11-12,Τιτ. 2:5,1Πε. 3:1,5,6 [3:17] 1Σα. 15:23, six. 6, Κφ. 2:17, Εκ. 1:2,3,27, Ησ. 24:5, 6, Ρω. 8:20, Ιωβ 5:7, Εκ. 2:23 [3:18] Ιωβ 31:40, Ψλ. 104:14 [3:19] Εκ. 1:13, 2Θε. 3:10, Κφ. 2:7, Ιωβ 21:26, 34:15, Ψλ. 104:29, Εκ. 3:20, 12:7, Ρω. 5:12, Εβ. 9:27 / ¹¹ Ζωή [3:22] six. 5, Ησ. 19:12, 47:12,13, Ιερ. 22:23, Κφ. 2:9, Κφ. 4:2, 9:20 [3:24] Κφ. 2:8, Εξ. 25:22, Ψλ. 104:4, Εβ. 1:7

ve [3:1] ...όφις ήταν το πίο διακριτικό όλων των θηρίων [3:2-4] Δεν θα πεθάνετε με θάνατο [3:5-8] ...ωραίο στους οφθαλμούς και έξοχο να το κατέχεις ...άκουσαν... στο απογευματινό αεράκι (ad auram post meridiem) [3:9-14] ...επικατάρατος μεταξύ των κτηνών και των θηρίων της γης... [3:15] ...θα αναμένεις για να πλήξει την πτέρνα της [3:16] ...και θα είσαι υπό την εξουσία του ανδρός σου και θα σε κυριαρχεί [3:17] καταραμένη η γη στα έργα σου: με εργασία και κόπο θα τρως [3:18-20] ...το όνομα της γυναίκας του Εύα [3:21-23]...και εξεδίωξε απ' τον παράδεισο της απόλαυσης [3:24] ...μ' ένα φλεγόμενο ξίφος, που γύριζε παντού για να φυλάει τον δρόμο προς το δέντρο της ζωής.

σ' [2:25] ...δύο γυμνοί, δ τε Αδαμ και η γυνή αυτού, και ούκ ήσχύνοντο. [3:1] ...των θηρίων των επί της γης, ών έποίησεν... Τί ότι είπεν ό θεός Ού μή φάγητε από παντός ξύλου... [3:2] ...' Από καρπού ξύλου του παραδείσου φαγόμεθα [3:3] από δε καρπού του ξύλου, ό έστιν έν μέσω του παραδείσου, είπεν ό θεός ...οудέ μή άψησθε αυτού... [3:4] ...Ού θανάτω άποθανείσθε· [3:5] ήδει γάρ ό θεός ότι έν ή αν ήμέρα φάγητε απ' αυτού, διανοιχθήσονται ύμών ...γινώσκοντες... και πονηρόν. [3:6] ...το ξύλον... ότι άρεστών τοίς όφθαλμοίς ιδείν και ώραϊόν έστιν του κατανοήσαι... [3:7] και διηνοιχθήσαν οί όφθαλμοί των δύο, και έγνωσαν ότι γυμνοί ήσαν... [3:8] ...και έκρύβησαν... έν μέσω του ξύλου του παραδείσου. [3:9-11] και είπεν αυτώ: Τίς άνήγγειλέν σοι ότι γυμνός εί; μή από του ξύλου, ού ένετεilaμην σοι τούτου μόνου μή φαγείν απ' αυτού, έφαγες; [3:12] ...μοι έδωκεν από του ξύλου [3:13] ...Τί τουτο έποίησας;... [3:14] επικατάρατος σν... και από πάντων των θηρίων της γης: επί τώ στήθει σου^(Vg+) και τη κοιλιά πορεύση... [3:15] ... αυτός σου τηρήσει κεφαλήν, και σν τηρήσεις αυτού πτέρναν. [3:16] ...Πληθύνων πληθυνώ τας λύπας σου και τόν στεναγμόν σου, έν λύπαις τέξη τέκνα: και πρός τόν άνδρα σου ή άποστροφή σου (Λ+X: θα είσαι αφοσιωμένος), και αυτός σου κυριεύσει. [3:17] ...και έφαγες από του ξύλου, ού ένετεilaμην σοι τούτου μόνου μή φαγείν απ' αυτού, επικατάρατος ή γή έν τοίς έργοις σου· έν λύπαις φάγη αύτήν... [3:18] άνατελεί σοι... [3:19] έως του άποστρέψαι σε είς την γήν... και είς γήν άπελεύση. [3:20] έκάλεσεν Αδαμ τδ όνομα της γυναικός αυτού Ζωή [3:21-22] ...του γινώσκειν καλόν και πονηρόν, και νυν μήποτε έκτείνη την χείρα και λάβη του ξύλου της ζωής και φάγη και ζήσεται είς τόν αιώνα. ²³ και έξαπέστειλεν...έκ του παραδείσου της τρυφής...²⁴ και έξέβαλεν τόν Αδαμ και κατώκισεν αυτόν άπέναντι του παραδείσου της τρυφής...

4 [Δ] Ο ΔΕ ΑΔΑΜ γνώρισε^α σχετίστηκε Εύα τη γυναίκα του· και συνέλαβε^β έγκυος, και γέννησε τον Κάιν^γ, και είπε: *Απέκτησα άνθρωπο δια^με τη βοήθεια του Κυρίου.* **2** Και επιπλέον γέννησε τον αδελφό του τον Άβελ^δ.

Και ήταν ο Άβελ ποιαμένος^ε βοσκός προβάτων, ο δε Κάιν ήταν γεωργός. **3** Και μετά από μέρες πρόσφερε ο Κάιν απ' τους καρπούς της γης προσφορά στον Κύριο.

4 Και ο Άβελ πρόσφερε κι αυτός από τα πρωτότοκα των προβάτων του, κι από το πάχος^{στ}εατών τους. Και επέβλεψε με ευμένεια^ε ευνοία ο Κύριος πάνω στον Άβελ και πάνω στην προσφορά του. **5** επάνω δε στον Κάιν και πάνω στην προσφορά του δεν επέβλεψε. Και αγανάκτησε ο Κάιν υπερβολικά^σφόδρα, και κατούφιασε^(Vg+) το προσωπό του. **6** Και είπε ο Κύριος στον Κάιν: *Γιατί αγανάκτησες; και γιατί κατούφιασε το πρόσωπο σου; 7 εάν εσύ κάνεις^πράττεις καλά, δεν θα είσαι ευπρόσδεκτος^κκαλοδεχούμενος, και εάν δεν πράττεις* καλά, στην πόρτα^θύραν βρίσκεται η αμαρτία και άραγε θα της επιβληθείς; [Αλλ' εις σε θέλει εισθαι η επιθυμία αυτού, και συ θέλεις εξουσιάζει επ' αυτού]^(Vg).* **8** Και είπε ο Κάιν στον Άβελ τον αδελφό του, [Ας πάμε στη πεδιάδα]· και ενώ ήταν στην πεδιάδα, αφού σηκώθηκε ο Κάιν κατά του αδελφού του Άβελ τον σκότωσε.

9 Και είπε Κύριος προς τον Κάιν: *Που είναι Άβελ ο αδελφός σου; Ο δε είπε: Δεν ξέρω· μήπως φύλακας του αδελφού μου είμαι εγώ;* **10** Και είπε [ο Θεός]: *Τι έκανες; η φωνή του αίματος του αδελφού σου βοά προς εμένα από τη γη.* **11** και, τώρα, επικατάρατος να 'σαι από τη γη, η οποία άνοιξε το στόμα της για να δεχτεί το αίμα του αδελφού σου απ' το χέρι σου. **12** όταν εργάζεσαι τη γη, δε θα σου αποδώσει στο εξής τον καρπό της· περιπλανώμενος^πλανήτης και φυγάς θα είσαι πάνω στη γη.

13 Και είπε ο Κάιν στον Κύριο: *Η αμαρτία μου [είναι] μεγαλύτερη παρά^α από το ώστε να συγχωρεθεί^(Vg+)* **14** Να, εσύ με αποδιώχνεις σήμερα από το πρόσωπο της γης, κι απ' το προσωπό σου θα κρυφτώ, και θα'μαι περιπλανώμενος^πλανήτης και φυγάς πάνω στη γη· και ο καθένας που θα με βρει, θα με φονεύσει^σκοτώσει. **15** Είπε δε σε αυτόν ο Κύριος: *Για τούτο, οποιοσδήποτε φονεύσει τον Κάιν, επταπλάσια θα τιμωρηθεί.* Και έβαλε ο Κύριος σημείο^σσημάδι στον Κάιν, για να μη τον σκοτώσει^φονεύσει όποιος τον βρει.

16 Και εξήλθε^ααποχώρησε ο Κάιν από προσώπου του Κυρίου, και κατώκησε στη γη Νώδ^φφυγής, στ' ανατολικά της Εδέμ. **17** Εγνώρισε^(κ. 1) δε ο Κάιν τη γυναίκα αυτού, και συνέλαβε, και γέννησε τον Ενώχ. Έκτισε δε πόλη, και απέκάλεσε το όνομα της πόλης κατά το όνομα του γιου του, Ενώχ. **18** Γεννήθηκε δε στον Ενώχ ο Ιράδ· και ο Ιράδ γέννησε τον Μεχουϊάήλ· και ο Μεχουϊάήλ γέννησε τον Μεθουσαήλ· και ο Μεθουσαήλ γέννησε τον Λάμεχ. **19** Και έλαβε για τον εαυτό του ο Λάμεχ δύο γυναίκες· το όνομα της μιας, Αδά, και το όνομα της άλλης, Σιλλά.

20 Και γέννησε η Αδά τον Ιαβάλ· αυτός ήταν πατέρας των κατοικούντων στις σκηνές και [τρέφόντων] κτήνη. **21** Και το όνομα του αδελφού του ήταν Ιουβάλ· αυτός [ήταν] πατέρας όλων^ππάντων αυτών που έπαιζαν κιθάρα και αυλό^φλογέρα. **22** Η Σιλλά δε κι αυτή γέννησε τον Θουβάλ· κάιν, χαλκουργός^σφυρηλάτη παντός εργαλείου χαλκού και σιδήρου· αδελφή δε του Θουβάλ·κάιν [ήταν] η Νααμά.

23 Και είπε ο Λάμεχ στις γυναίκες του: *Αδά και Σιλλά, Ακούσατε τη φωνή μου· γυναίκες του Λάμεχ, ακροαστείτε τα λόγια μου· επειδή άντρα σκότωσα^εφόνευσα σε πληγή μου^επειδή με πλήγωσε· και νεαρό σε μάστιγά μου^επειδή με χτύπησε.* **24** γιατί ο μεν Κάιν επτά φορές^εεπταπλάσιως θα εκδικηθεί· ο δε Λάμεχ εβδομηκοντάκις επτά^(70x7=490).

25 Γνώρισε δε πάλι ο Αδάμ τη γυναίκα του, και γέννησε γιο, και αποκάλεσε το όνομα αυτού Σήθ^η [λέγουσα], *Ότι έδωσε σε μένα ο Θεός άλλο σπέρμα αντί του Άβελ, τον οποίο σκότωσε^φόνευσε* ο Κάιν. **26** Και στο Σήθ ομοίως γεννήθηκε γιος· και αποκάλεσε το όνομα αυτού, Ενώς. Τότε έγινε αρχή να ονομάζονται^ααποκαλούνται με το όνομα του Κυρίου^(Vg+).

5 [Ε] ΑΥΤΟ [ΕΙΝΑΙ] το βιβλίο της γενεαλογίας του ανθρώπου. Κατά την ημέρα που ποίησε^δδημιούργησε ο Θεός τον Αδάμ, κατά την εικόνα Θεού εποίησε* αυτόν.

2 Άρσενικό και θηλυκό εποίησε αυτούς· και ευλόγησε αυτούς, και αποκάλεσε το όνομα αυτών, Αδάμ, κατά την ημέρα στην οποία ποίησε^(κ. 1) αυτούς. **3** Έζησε δε ο Αδάμ 130 χρόνια^ετη, και γέννησε [γιο] κατά την ομοίωση αυτού, κατά την εικόνα αυτού, και ^αποκάλεσε το όνομα του Σηθ. **4** και έγιναν οι ημέρες του Αδάμ, αφού γέννησε το Σηθ, 800 χρόνια^ετη· και γέννησε γιους και θυγατέρες^κκόρες.

[4:1] ^{1a}Απόκτησις ^{1b}Ματαιότητα [4:2] Κφ. 3:23, 9:20 [4:3] Αρ. 18:12 [4:4] Αρ. 18:7, Παρ. 3:9, Κρ. 13:20, Εβ. 11:4, Ιωα. 3:12 [4:5] Κφ. 31:2 [4:7] Κφ. 3:16 [4:8] Ματ. 23:35, Ιωα. 3:12, Ιουδ. 11 [4:9] Ψλ. 9:12, Ιωα. 8:44 [4:10] Εβ. 12:24, Απ. 6:10 [4:14] Ιωβ 15:20-24, Ψλ. 51:11, Κφ. 9:6, Αρ. 55:19, 21, 27 [4:15] Ψλ. 79:12, Ιεζ. 9:4,6 [4:16] 2Βα. 13:23, 24:20, Ιερ. 23:39, 52:3 [4:17] Ψαλ.49:11 [4:21] Ρω. 4:11 [4:24] six. 15 [4:25] Κφ. 5:3 ^{1c}Ιστάμενος/Αντικατάσταση [4:26] Κφ. 5:6, 1Βα.18:24, Ψλ.116:17, Ιωηλ 2:32, Σοφ. 3:9 [5:1] 1Χρ. 1:1, Λου. 3:38, Κφ. 1:26, Εφ. 4:24, Κολ. 3:10 [5:2] Κφ. 1:27 [5:3] Κφ. 4:25 [5:4] 1Χρ. 1:11 [5:5] Κφ. 1:28

^{ve} [4:1-3] ...δώρα προς το Κύριο [4:4] ...ο Κύριος σεβάσθηκε τον Άβελ [4:5-7] εάν αμαρτάνεις, δεν είναι η αμαρτία στη θύρα; αλλά η επιθυμία είναι σε σένα και άρα θα την εξουσιάζεις; (μτφρ. καθ. Χρήστου): Ησύχασε η αιτία της αποστροφής μου θρίσκειται στην εξουσία σου και άραγε θα μπορείς να νικήσεις; [4:8-12] ένας δραπετής και άστεργος [4:13-21] Ιουβάλ: πατέρας των παιζόντων άρπες και των οργάνων [4:22] ΘουβαλΚάιν...σιδηρουργός και κατασκευαστής κάθε είδους χαλκού και σιδήρου [5:1] Βιβλίο γενεαλογιών... [5:2-3] 130 έτη... και ομοιότητα [5:4] 800 έτη...

^{σ'} [4:1] Αδάμ δέ εγνω Ευαν... Έκτρησάμην άνθρωπον διά του Θεού. [4:2] και προσέθηκεν τεκείν τον αδελφόν αυτού τον Άβελ... Καιν δέ ην έργαζόμενος την γήν. [4:3-4] και Άβελ ήνεγκεν...και έπέιδεν ο Θεός επί Άβελ και επί τοις δώροις αυτού, [4:5] επί δε Καιν και επί ταίς θυσίαις αυτού ου προσέσχεν. και έλύπησεν τον Καιν λίαν, και συνέπεσεν τω προσώπῳ. [4:6] ...Ίνα τί περίλυπος έγένου, και ίνα τί συνέπεσεν τὸ πρόσωπόν σου; [4:7] ουκ, εάν όρθως προσενέγκης, όρθως δέ μη διέλης, ήμαρτες; ήσύχασον· προς σέ ή άποστροφή αυτού, και σὺ άρξεις αυτού. [4:8] ...Διέλωμεν εις τὸ πεδίον... έν τῷ πεδίῳ και άνέστη Καιν επί Άβελ τον αδελφόν αυτού και άπέκτεινεν αυτόν. [4:9] ...Οὐ γινώσκω... [4:10-11] και νῦν επικατάρατος σὺ από τῆς γῆς, ή έχανεν τὸ στόμα αὐτῆς δέξασθαι... [4:12] οτι έργα την γήν, και ου προσθήσει την ίσχυν αὐτῆς δοῦναί σοι· στένων και τρέμων έση επί τῆς γῆς. [4:13] ...Μείζων ή αίτία μου του άφεθῆναι με· [4:14] εί εκβάλλεις με σήμερα...και έσομαι στένων και τρέμων επί τῆς γῆς... [4:15] και είπεν ...Οὐχ οὕτως^(Vg+)· πᾶς ό αποκτείνει Καιν επτά εκδικούμενα παραλύσει... [4:16] ...εν γῇ Ναιδ κατέναντι Εδεμ. [4:17-21] ...οὗτος ήν ό καταδείξας ψαλτήριον και κιθάραν. [4:22] ...Θοβελ, και ήν σφυροκόπος χαλκεύς χαλκού και σιδήρου· αδελφή δέ Θοβελ Νοεμα. [4:23] ...οτι άνδρα άπέκτεινα εις τραῦμα έμοι και νεανίσκον εις μώλωπα έμοι, [4:24-25] ...Σηθ λέγουσα 'Εξανέστησεν γάρ μοι ό Θεός σπέρμα έτερον άντι Άβελ... [4:26] ...Ενωσ· οὗτος ήλπισεν επικαλεισθαι τὸ όνομα κυρίου του Θεού. [5:1] ή βίβλος [5:2-3] ...διακόσια και τριάκοντα (Λ+X: 130) έτη... κατά την ιδέαν αυτού και κατά την εικόνα αυτού και έπωνόμασεν τὸ όνομα αυτού Σηθ. [5:4] ...έπτακόσια έτη...

5 και έγιναν όλες οι μέρες του Αδάμ, τις οποίες έζησε, 930 χρόνια^{ἐτη}, και πέθανε. **6** Και έζησε ο Σήθ 105 χρόνια^{ἐτη}, και γέννησε τον Ενώς. **7** και έζησε ο Σηθ αφού γέννησε τον Ενώς, 807 χρόνια^{ἐτη}, και γέννησε γιους και θυγατέρες. **8** έγιναν δε όλες^{πάσαι} οι ημέρες του Σηθ 912 χρόνια* και πέθανε. **9** Και έζησε ο Ενώς 90 χρόνια, και γέννησε τον Καϊνάν. **10** έζησε δε ο Ενώς, αφού γέννησε τον Καϊνάν, 815 χρόνια^{ἐτη}, και γέννησε γιους και θυγατέρες. **11** και έγιναν όλες^{πάσαι} οι μέρες του Ενώς 905 χρόνια* και πέθανε. **12** Και έζησε ο Καϊνάν 70 έτη*, και γέννησε το Μααλαεήλ. **13** έζησε δε ο Καϊνάν, αφού γέννησε τον Μααλαεήλ, 840 χρόνια^{ἐτη}, και γέννησε γιους και θυγατέρες. **14** και έγιναν όλες^{πάσαι} οι μέρες του Καϊνάν 910 χρόνια* και πέθανε. **15** Και έζησε ο Μααλαεήλ 65 έτη*, και γέννησε τον Ιάρεδ. **16** έζησε δε ο Μααλαεήλ, αφού γέννησε τον Ιάρεδ, 830 χρόνια^{ἐτη}, και γέννησε γιους και θυγατέρες. **17** και έγιναν όλες οι ημέρες του Μααλαεήλ 895 έτη* και πέθανε.

18 Και έζησε ο Ιάρεδ 162 χρόνια^{ἐτη}, και γέννησε τον Ενώχ. **19** έζησε δε ο Ιάρεδ, αφού γέννησε τον Ενώχ, 800 χρόνια, και γέννησε γιους και θυγατέρες. **20** και έγιναν όλες οι μέρες του Ιάρεδ 962 έτη* και πέθανε.

21 Και έζησε ο Ενώχ 65 χρόνια, και γέννησε τον Μαθουσάλα. **22** και περπάτησε ο Ενώχ μαζί με το Θεό^{μετά του Θεού}, αφού γέννησε τον Μαθουσάλα, 300 χρόνια*, και γέννησε γιους και θυγατέρες. **23** και έγιναν όλες οι ημέρες του Ενώχ 365 χρόνια. **24** Και περπάτησε ο Ενώχ μετά του Θεού^(χ. 22), και δεν βρισκόταν^{υπήρχε πλέον}· διότι μετέθεσε αυτόν ο Θεός.

25 Και έζησε ο Μαθουσάλα 187 χρόνια, και γέννησε τον Λάμεχ. **26** έζησε δε ο Μαθουσάλα, αφού γέννησε τον Λάμεχ, 782 χρόνια, και γέννησε γιους και θυγατέρες. **27** και έγιναν όλες οι μέρες του Μαθουσάλα 969 χρόνια και πέθανε. **28** Έζησε δε ο Λάμεχ 182 χρόνια, και γέννησε γιο. **29** και ^{αποκάλεσε τ'} όνομα αυτού Νώε^{II}, λέγοντας: Αυτός θα μας ανακουφίσει από το έργο μας, κι από το μόχθο των χεριών μας, εξ αιτίας της γης την οποία καταράστηκε ο Κύριος.

30 Έζησε δε ο Λάμεχ, αφού γέννησε το Νώε, 595 χρόνια^{ἐτη}, και γέννησε γιους και θυγατέρες. **31** και έγιναν όλες^{πάσαι} οι ημέρες του Λάμεχ 777 χρόνια^{ἐτη} και πέθανε. **32** Και ο Νώε ήταν ηλικίας 500 χρόνων^{ετών} και γέννησε ο Νώε τον Σήμ, τον Χάμ, και τον Ιάφεθ.

6 [ΣΤ] ΚΑΙ ΟΤΑΝ ΑΡΧΙΣΑΝ οι άνθρωποι να πληθύνονται^{αυξανούν} πάνω στο πρόσωπο της γης, και θυγατέρες γεννήθηκαν σε αυτούς, **2** βλέποντας^{ιδόντες-παρηρούντες} οι γιοι του Θεού τις θυγατέρες των ανθρώπων, ότι ήταν ωραίες, έλαβαν στους εαυτούς τους γυναίκες απ' όλες^{εκ} πασών όσες έκλεξαν. **3** Και είπε Κύριος: Δεν θα παραμείνει πάντοτε το πνεύμα μου με τον άνθρωπο, διότι είναι σάρκα^{σαρκικός}. οι ημέρες του θα είναι ακόμα^(Ο-Υγ-) 120 χρόνια^{ἐτη}. **4** Κατά τις ημέρες εκείνες ήταν οι γίγαντες^{Νεφιλείμ} πάνω στη γη, και ακόμα^{ἐτι}, ύστερα, αφού οι γιοι του Θεού εισήλθαν^{σχετίσθηκαν} στις θυγατέρες των ανθρώπων, κι αυτές τεκνοποίησαν σ' αυτούς· εκείνοι [ήταν] οι δυνατοί^{κραταίοι}, οι από παλαιά άντρες ονομαστοί.

5 Και είδε ο Κύριος ότι πληθυνόταν^{αυξανόταν} η κακία του ανθρώπου πάνω στη γη, και όλοιπάντες οι σκοποί των διαλογισμών της καρδιάς του [ήταν] μόνο κακία όλες^{πάσας} τις ημέρες. **6** Και μεταμελήθηκε ο Κύριος διότι εποίησε^{δημιούργησε} τον άνθρωπο πάνω στη γη· και λυπήθηκε μέσα στην καρδιά του. **7** Και είπε ο Κύριος: Θα εξαλείψω τον άνθρωπο, τον οποίο εποίησα^(χ. 6), από το πρόσωπο της γης· από άνθρωπο μέχρι κτήνος, μέχρι ερπετό, και μέχρι πτηνό του ουρανού· επειδή μεταμελήθηκα^(Ο: θύμωσα) που τους δημιούργησα^{εποίησα}. **8** Ο δε Νώε βρήκε χάρη μπροστά στον Κύριο^{ενώπιον Κυρίου}.

9 Αυτή είναι η γενεαλογία του Νώε. Ο Νώε ήταν άνθρωπος δίκαιος, τέλειος^{άσωτος} μεταξύ των συγχρόνων του· μαζί με το Θεό^{μετά του Θεού} περπάτησε ο Νώε. **10** Και γέννησε ο Νώε τρεις γιους, τον Σήμ, τον Χάμ και τον Ιάφεθ. **11** Διαφθάρθηκε δε η γη μπροστά^{ενώπιον} στο Θεό, και γέμισε ολοκληρωτικά^{εναπλήσθη} η γη από αδικία^{βία}. **12** Και είδε ο Θεός τη γη, και να^{ιδού}· ήταν διεφθαρμένη· διότι κάθε-πάσα σάρκα είχε διαφθείρει τον δρόμο της πάνω στη γη.

[5:5] Κφ. 3:19, Εβ. 9:27 [5:6] Κφ. 4:26 [5:18] Ιουδ. 14:15 [5:22] Κφ. 6:9, 17:1, 24:40, Δευ. 13:4, 2Βα. 20:3, Ψλ. 16:8, 116:9, 128:1, Μιχ. 6:8, Μαλ. 2:6 [5:24] 2 Βα. 2:11, Εβ. 11:5 ¹¹Ανακούφιση [5:29] Κφ. 3:17, 4:11 [5:32] Κφ. 6:10, Κφ.10:21 [6:1] Κφ. 1:28 ^{1a}Ωσηέ 1:10 [6:2] Δευ. 7:34 [6:3] Γαλ. 5:16,17, 1 Πε. 3:19, Ψλ. 78:39 [6:4a] Δευτ. 3:11 [6:5] Κφ. 8:21, Δευ. 29:19, Παρ. 6:18, Ματ. 15:19, Ρω. 8:8 [6:6] Αρ. 23:19, 1Σα. 15:11, 19, 2Σα. 24:16, Μαλ. 3:6, Ιακ. 1:17, Ησ. 63:10, Εφ. 4:30 [6:8] Κφ. 19:19, Εβ. 33:12-3, 16-17, Λου. 1:30, Πρ.7:46 [6:9] Κφ. 7:1, Ιεζ. 14:14,20, Ρω. 1:17, Εβ. 11:7, 2Πετ. 2:5, Κφ. 5:22, Γαλ. 5:16 [6:10] Κφ. 5:32 [6:11] Κφ. 7:1, 10:9, 13:13, 2Χρ. 34:27, Λου. 1:6, Ρω. 2:13, 3:19, Ιεζ. 8:17, 28:16, Αβ. 2:8,17, 18:21 [6:12] Κφ. 18:21, Ψλ. 14:2, 33:13, 14, 53:2,3

VG [5:5-6] έζησε 105 χρόνια [5:7] ...807 χρόνια [5:8-9] ...90 χρόνια [5:10] ...815 χρόνια [5:11-13] ...840 χρόνια [5:14-15] ...65 χρόνια [5:16] ...830 χρόνια [5:17-21] ο Ενώχ 65 χρόνια [5:22] Και Ενώχ περπάτησε με το Θεό κι έζησε ...300 χρ. [5:23-24] Και περιεπάτησε με το Θεό και δεν τον είδαν πλέον, διότι ο Θεός τον πήρε [5:25] Μαθουσάλα έζησε 187 χρόνια [5:26] ...782 χρόνια [5:27-28] έζησε 182 χρόνια [5:29-30] ...595 χρόνια [5:31] Λάμεχ έζησε 777 χρ. [6:1-4] γίγαντες ...άνδρες φημισμένοι [6:5-6] Μεταστράφηκε ο Θεός ...αγγίχθηκε εσωτερικά λυπούμενος στη καρδιά Του [6:7] Θα εξαλείψω τον άνθρωπο που δημιούργησα... διότι μετεστράφην που τους έκανα[6:8-9] ...δίκαιος και τέλειος...

Ο' [5:5-6] Έζησεν δε Σηθ διακόσια και πέντε (Λ+Χ: 105) έτη... [5:7] και έζησεν Σηθ μετά τὸ γεννηθῆσαι αὐτὸν τὸν Ενωσ ἑπτακόσια καὶ ἑπτὰ (Λ+Χ: 808) έτη... [5:8-9] Καὶ έζησεν Ενωσ ἑκατὸν ἐνενήκοντα (Λ+Χ: 90) έτη... [5:10] καὶ έζησεν Ενωσ μετά τὸ γεννηθῆσαι αὐτὸν τὸν Καιναν ἑπτακόσια καὶ δέκα πέντε έτη... [5:11-13] ...καὶ έζησεν Καιναν μετά τὸ γεννηθῆσαι αὐτὸν τὸν Μαλελεηλ ἑπτακόσια καὶ τεσσαράκοντα (Λ+Χ: 840) έτη... [5:14-15] Καὶ έζησεν Μαλελεηλ ἑκατὸν καὶ ἐξήκοντα πέντε (Λ+Χ: 70) έτη καὶ ἐγέννησεν τὸν Ιαρεδ. [5:16] καὶ έζησεν Μαλελεηλ μετά τὸ γεννηθῆσαι αὐτὸν τὸν Ιαρεδ ἑπτακόσια καὶ τριάκοντα (Λ+Χ: 830) έτη... [5:17-21] ...Καὶ έζησεν Ενωχ ἑκατὸν καὶ ἐξήκοντα πέντε (Λ+Χ: 65) έτη... [5:22] εὐηρέστησεν (Εβρ. 11:5) δὲ Ενωχ τῷ Θεῷ μετά τὸ γεννηθῆσαι αὐτὸν τὸν Μαθουσαλα διακόσια (Λ+Χ: 300) έτη... [5:23-24] καὶ εὐηρέστησεν Ενωχ τῷ Θεῷ καὶ οὐχ ὑρίσκειτο, ὅτι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ Θεός. [5:25] Καὶ έζησεν Μαθουσαλα ἑκατὸν καὶ ἐξήκοντα ἑπτὰ (Λ+Χ: 80) έτη... [5:26] καὶ έζησεν Μαθουσαλα μετά τὸ γεννηθῆσαι αὐτὸν τὸν Λαμεχ ὀκτακόσια δύο (Λ+Χ: 782) έτη... [5:27-28]...Καὶ έζησεν Λαμεχ ἑκατὸν ὀγδοήκοντα ὀκτῶ έτη... [5:29] ...Οὗτος διαναπαύσει ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἔργων ἡμῶν καὶ ἀπὸ τῶν λυπῶν τῶν χειρῶν ἡμῶν καὶ ἀπὸ τῆς γῆς, ἥς κατηράσατο κύριος ὁ Θεός. [5:30] καὶ έζησεν Λαμεχ μετά τὸ γεννηθῆσαι αὐτὸν τὸν Νωε πεντακόσια καὶ ἐξήκοντα πέντε έτη... [5:31] ...πᾶσαι αἱ ἡμέραι Λαμεχ ἑπτακόσια καὶ πεντήκοντα τρία (Λ+Χ: 777) έτη, καὶ ἀπέθανεν. [6:1-2] ...ὅτι καλαί εἰσιν ...γυναῖκας ἀπὸ πασῶν, ὧν ἐξελέξαντο. [6:3] καταμείνη... εἰς τὸν αἰῶνα διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς σάρκας... [6:4] οἱ δὲ γίγαντες ἦσαν ...γῆς ἐν ταῖς ἡμέραις... ὡς ἂν εἰσπορεύοντο οἱ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ πρὸς τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων καὶ ἐγεννώσαν ἑαυτοῖς· ἐκεῖνοι ἦσαν οἱ γίγαντες οἱ ἀπ' αἰῶνος, οἱ ἄνθρωποι οἱ ὀνομαστοί. [6:5] ...τις διανοεῖται ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἐπιμελῶς ἐπὶ τὰ πονηρὰ πάσας τὰς ἡμέρας, [6:6] καὶ ἐνεθυμήθη ὁ Θεός ὅτι ...εποίησεν τὸν ἄνθρωπον... καὶ διενοήθη. [6:7] ὅτι ἐθυμώθην (Λ+Χ: μετανόησα) ὅτι εποίησα αὐτούς. [6:8-9] Αὐταὶ δὲ αἱ γενεαί Νωε· Νωε ἄνθρωπος δίκαιος, τέλειος ὢν ἐν τῇ γενεᾷ...

13 Και είπε ο Θεός στο Νώε: Το τέλος κάθε ^{πάσης} σάρκας ήλθε μπροστά μου, διότι η γη γέμισε ^{ενηπλήσθη} αδικίας απ' αυτούς· και να ^{ιδού}, θα εξολοθρεύσω αυτούς και τη γη. **14** Φτιάξε ^{κτίσε} για τον εαυτό σου κιβωτό από ξύλα Γόφερ ^{II}. [με] χωρίσματα ^(νοσσιὰς-φωλιέας) θα κάνεις την κιβωτό, και θ' την αλείψεις εσωτερικά και εξωτερικά με πίσσα. **15** Και να πως θα την κατασκευάσεις: το μεν μήκος της Κιβωτού [θα 'ναι] 300 πήχεις, το δε πλάτος της 50 πήχεις, και το ύψος αυτής 30 πήχεις. **16** Στέγη ^(τοσχάρ=σφήτα) θα κάνεις στην κιβωτό, και σε μιά πήχη θα την τελειώσεις άνωθεν ^{στο} ύψος· και την είσοδο ^{θύρα} της κιβωτού θα βάλεις στα πλάγια· κατώγεια, διώροφα, και τριώροφα θα κάμεις σε αυτή.

17 Εγώ δε, να*, εγώ επιφέρω τον Κατακλυσμό των νερών ^{υδάτων} πάνω στη γη, για να εξολοθρεύσω κάθε ^{πάσαν} σάρκα, η οποία έχει μέσα της ^{εν} εαυτή πνεύμα ζωής ^{υπο}κάτω του ουρανού· κάθε ^{τι} ^{πάν} ^{ότι} [είναι] πάνω ^{επί} στη γη, θα πεθάνει.

18 Και θα στήσω ^{ορίσω} τη διαθήκη μου προς εσέ· και θα εισέλθεις ^{μπεις} μέσα στην κιβωτό, εσύ, και οι γιοι σου, και η γυναίκα σου, και οι γυναίκες των γιων σου μαζί σου. **19** Κι από κάθε ^{παντός} ζώο από κάθε [είδος] σάρκα, ανά δύο από πάντων θα εισάξεις στην κιβωτό, για να ^{δια}φυλάξεις τη ζωή [αυτών] μαζί σου· αρσενικό και θηλυκό θα είναι.

20 Απ' τα πτηνά κατά το είδος τους, κι απ' τα κτήνη κατά το είδος τους, από πάντα τα ερπετά της γης κατά το είδος τους, ανά δύο απ' όλα θα εισέλθουν προς εσέ για να ^{δια}φυλάξεις τη ζωή [τους]. **21** Και εσύ λάβε για τον εαυτό σου απο κάθε* φαγητό ^{φαγώσιμο} το οποίο τρώγεται, και θα συγκεντρώσεις αυτό κοντά ^{πλησίον} σου· και θα είναι σε σένα, και σ' αυτά, για τροφή. **22** Και έκανε ο Νώε κατα πάντα όσα πρόσταξε σ' αυτόν ο Θεός· έτσι έκανε.

7 [Z] ΚΑΙ ΕΙΠΕ ΚΥΡΙΟΣ ΣΤΟΝ ΝΩΕ: Είσελθε ^{Μπεις} εσύ, κι όλη η οικογένειά ^{οίκος} σου, στην Κιβωτό· διότι σε είδα δίκαιο μπροστά ^{ενώπιόν} μου στη γενεά αυτή. **2** από όλα τα κτήνη τα καθαρά λάβε μαζί σου επτά, τ' αρσενικό και το θηλυκό του· και από τα κτήνη τα μη καθαρά [ανά] δύο, τ' αρσενικό και το θηλυκό του· **3** και από τα πτηνά του ουρανού 7/7, αρσενικό και θηλυκό· δια να διατηρήσεις σπέρμα ^{απογόνους} πάνω ^{επί} στο πρόσωπο όλης ^{πάσης} της γης· **4** διότι ακόμη μετά 7 ημέρες εγώ φέρνω βροχή πάνω στη γη 40 μέρες και 40 νύχτες· και θα εξαλείψω από το πρό-

σωπο της γης κάθε τι που υπάρχει, το οποίο εποίησα ^{δημιούργησα}. **5** Και έκανε ο Νώε κατά πάντα όσα πρόσταξε σε αυτόν ο Κύριος. **6** [Ήταν] δε ο Νώε 600 χρόνων ^{ετών}, όταν έγινε ο κατακλυσμός των νερών ^{υδάτων} πάνω ^{επί} στη γη. **7** Και εισήλθε ^{μπήκε} ο Νώε, και οι γιοι του, και η γυναίκα του, και οι γυναίκες των γιων του μαζί του, στην κιβωτό, λόγω ^{εξ} αιτίας των νερών του κατακλυσμού. **8** Από τα κτήνη τα καθαρά, και από τα κτήνη τα μη καθαρά, και από τα πτηνά, και από όλα ^{πάντων} τα έρποντα πάνω ^{επί} στη γη, **9** δύο δύο εισήλθαν* προς τον Νώε στην κιβωτό, αρσενικό και θηλυκό, καθώς πρόσταξε ο Θεός στον Νώε. **10** Και μετά τις 7 ημέρες, τα νερά ^{ύδατα} του Κατακλυσμού ^{επ}ήλθαν πάνω ^{επί} στη γη.

11 Τον 600^{στο} χρόνο ^{έτος} της ζωής του Νώε, τον 2^ο μήνα, την 17^η ημέρα του μήνα, κατ' αυτή την ημέρα σχίσθηκαν όλες ^{πάσαι} οι πηγές της μεγάλης αβύσσου, και οι καταρράκτες των ουρανών ανοίχτηκαν. **12** Και έγινε ο υετός ^{καταιγίδα} πάνω στη γη 40 μέρες και 40 νύχτες.

13 Κατά την ίδια αυτή μέρα εισήλθε ^{μπήκε} ο Νώε, κι οι γιοι του Νώε, ο Σήμ και ο Χάμ και ο Ιάφεθ, και η γυναίκα του Νώε, και οι τρεις γυναίκες των γιων του μαζί με αυτόν, μέσα στην Κιβωτό· **14** αυτοί, και όλα ^{πάντα} τα άγρια ζώα κατά το είδος τους, και πάντα τα κτήνη ^{κτηνοτροφία} κατά το είδος τους, και πάντα τα ερπετά που έρπουν πάνω στη γη, κατά το είδος τους, και πάντα τα πτηνά κατά το είδος τους, και κάθε ^{τι} ^{πάν} ^{ότι} πτερωτό ^{πετούμενο} παντός είδους.

15 Και εισήλθαν ^{μπήκαν} προς τον Νώε στην Κιβωτό, δύο δύο από κάθε ^{πάσης} σάρκα η οποία [έχει] πνεύμα ζωής. **16** Και τα εισερχόμενα, αρσενικά και θηλυκά από κάθε σάρκα, μπήκαν, όπως πρόσταξε σ' αυτόν ο Θεός· και έκλεισε ο Κύριος [την κιβωτό από] πάνω του. **17** Και έγινε ^{διάρκησε} ο Κατακλυσμός 40 ημέρες πάνω στη γη· και πληθύνθηκαν τα νερά*, και ^{ανα}σήκωσαν την Κιβωτό, και υψώθηκε υπεράνω της γης. **18** Και κυριαρχούσαν ^{κραταούντο} τα νερά ^{ύδατα}, και αύξαναν ^{πληθύνοντο} υπερβολικά ^{σφόδρα} πάνω στη γη· και η Κιβωτός περιφερόταν πάνω στην επιφάνεια των νερών*.

19 Και τα νερά* ^{υπερ}κυριαρχούσαν πολύ ^{σφόδρα} επάνω στη γη· και σκεπάσθηκαν όλα ^{πάντα} τα βουνά ^{όρη} τα ψηλά τα υποκάτω από όλο τον ουρανό. **20** Τα νερά ^{υπερυψώθηκαν} 15 πήχεις, και σκεπάσθηκαν τα βουνά ^{όρη}.

[6:13] Ιερ. 51:13, Ιεζ. 7:2,3,6, Αμ. 8:2, 1Πε. 4:7, six. 17 [6:14] ^{II}Ακακία ή έλατο [6:17] six. 13, Κφ. 7:4,21-23, 2Πε. 2:5 [6:18] Κφ. 7:1,7, 1Πε. 3:20, 2Πε. 2:5 [6:19] Κφ. 7:8,9, 15,16 [6:20] Κφ. 7:9,15, 1Δέ και Κφ. 2:19, Εξ. 40:16 [6:22] Εβ. 11:7, Κφ. 7:5,9, 2Πε. 2:5 [7:1] Six. 7, Μτ. 24:38, Λου. 17:26, Εβ. 11:7, 1Πε. 3:20, 2Πε. 5:5, Κφ. 6:9, Ψλ. 33:18,19, Παρ. 10:9, 2Πτ. 2:9 [7:2] Six. 8- Λευ. Κεφ.11, Λευ. 10:10, Ιεζ. 44:23 [7:4] Six. 12,17 [7:5] Κφ. 6:22 [7:7] six. 1 [7:11] Κφ. 8:2, Παρ. 8:28, Ιεζ. 26:19, Κφ. 1:7, 8:2, Ψλ. 78:23 [7:12] six. 4,17 [7:13] six. 1,7, Κφ. 6:18, Εβ. 11:7, 1Πε. 3:20, 2Πε. 2:5 [7:14] six. 2,3,8,9 [7:15] Κεφ. 6:20 [7:16] six. 2,3 [7:17] six. 4,12 [7:18] Ψλ. 104:26 [7:19] Ψλ. 104:6, Ιερ. 3:23

ve [6:13-14] ...σανίδες ξύλινες... μικρά δωμάτια... [6:15-16] Θα φτιάξεις ένα παράθυρο... [7:1-4] Θα καταστρέψω κάθε ουσία... [7:5-11] ...όλοι οι πίδακες του μεγάλου βυθού ξεσπάσαν και οι πύλες των υδάτων του ουρανού άνοιξαν: [7:18] Διότι υπερχείλισε υπερβολικά: [7:19] ...κυριαρχήσαν πάνω από κάθε μέτρο... [8:1] ... [8:2] (Βλ. 7:11) [8:3-4] την 27^η στα όρη της Αρμενίας [8:5-11] ...φύλλο ελαιάς με πράσινες ελιές [8:12-17] Όλα τα ζωντανά ...κάθε σαρκός... [8:18-21] διότι η φαντασία και η σκέψη της καρδιάς του ανθρώπου [8:22] ... [9:1-4] ...carnem cum sanguine...

ο' [6:13] Καιρός παντός ανθρώπου ήκει έναντίον μου ...και ιδού εγώ καταφθίρω αυτούς... [6:14] ποιήσον οὖν σεαυτῷ κιβωτόν ἐκ ξύλων τετραγώνων· νοσσιὰς ποιήσεις τὴν κιβωτόν καὶ ἀσφαλτώσεις αὐτήν ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν τῇ ἀσφάλτῳ. [6:15] καὶ οὕτως ποιήσεις τὴν κιβωτόν· [6:16] ἐπισυνάγων ποιήσεις τὴν κιβωτόν καὶ εἰς πῆχυν συντελέσεις αὐτήν ἄνωθεν· τὴν δὲ θύραν τῆς κιβωτοῦ ποιήσεις ἐκ πλαγίων· [6:17] ἐγὼ δὲ ἰδοὺ ἐπάγω τὸν κατακλυσμὸν ὕδωρ ἐπὶ τὴν γῆν καταφθίρει πάσαν σάρκα, ἐν ἧ ἔστιν πνεῦμα ζωῆς ...καὶ ὅσα ἐάν ᾤ ἐπὶ τῆς γῆς, τελευτήσῃ. [6:18] ... εἰσελεύσῃ δὲ... [6:19] ...ἀπὸ πάντων τῶν θηρίων ...εἰσάξεις... ἵνα τρέφῃς μετὰ σεαυτοῦ· [6:20] ἀπὸ πάντων τῶν ὀρνέων τῶν πετεινῶν κατὰ γένος ...πρὸς σὲ τρέφεσθαι μετὰ σοῦ... [6:21] σὺ δὲ λήμψῃ σεαυτῷ ἀπὸ πάντων τῶν βρωμάτων, ἃ ἔδεσθε, καὶ συνάξεις πρὸς σεαυτόν, καὶ ἔσται σοὶ καὶ ἐκείνοις φαγεῖν. [6:22] ...ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος ὁ θεός, οὕτως ἐποίησεν. [7:1] ...ὅτι σὲ εἶδον δίκαιον ἐναντίον μου... [7:2] ...εἰσάγαγε πρὸς σὲ... [7:3] ...τῶν πετεινῶν ...τοῦ οὐρανοῦ τῶν καθαρῶν ἐπτά ἐπτά... καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν τῶν μὴ καθαρῶν δύο δύο, ἄρσεν καὶ θήλυ, διαδρέψαι σπέρμα ἐπὶ πάσαν τὴν γῆν. [7:4] ἔτι γὰρ ἡμερῶν 7 ἐγὼ ἐπάγω ὑέτον ...καὶ ἐξαλείψω πάσαν τὴν ἐξάναστασιν... προσώπου τῆς γῆς. [7:5] ...ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ... [7:6] Νώε δὲ ἦν ἐτῶν 600, καὶ ὁ κατακλυσμὸς ἐγένετο ὕδατος... [7:7] ...διὰ τὸ ὕδωρ τοῦ κατακλυσμοῦ. [7:8-9] ...καθὰ ἐνετείλατο... [7:10] ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς... [7:11] ...τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐρράγησαν πάσαι αἱ πηγαὶ τῆς ἀβύσσου... [7:12-14] καὶ πάντα τὰ θηρία ^(vs+) κατὰ γένος... [7:15] ...ἐν ᾧ ἔστιν πνεῦμα ζωῆς. [7:16] καὶ τὰ εἰσπορευόμενα ...καθὰ ἐνετείλατο ὁ θεὸς τῷ Νωε καὶ ἐκλείσεν... ἔξωθεν...

21 Και πέθανε κάθε ^{πάσα} κινούμενη σάρκα πάνω στη γη, απ' τα πτηνά και κτήνη ^{κτηνοτροφία} και τα ζώα, και όλα ^{πάντων} των ερπετών που έρπουν πάνω στη γη, και κάθε άνθρωπος. **22** Απ' όλα τα όντα ^{ζωντανά} πλάσματα πάνω στη ξηρά, όλα όσα [είχαν] πνοή ζωής ^(Vg+) στους μυκτήρες ^{ρουθούνια} τους, πέθαναν. **23** Και εξαλείφθηκε κάθε τι ^{παν} που υπήρχε ^{το υπάρχον} (Vg+) πάνω στο πρόσωπο της γης, από ανθρώπου έως κτήνους, μέχρι ερπετού και έως πτηνού του ουρανού, εξαλείφθηκαν απ' τη γη. ^{παρέμενε} δε μόνο ο Νώε, κι όσα ήταν μαζί του ^{μέσα} στην Κιβωτό. **24** Και κυριαρχούσαν ^{εκκρατούντο} τα νερά πάνω στη γη 150 ημέρες.

8 **[Η] ΚΑΙ ΘΥΜΗΘΗΚΕ** ο Θεός τον Νώε, και όλα ^{πάντα} τα ζώα, και πάντα* τα κτήνη ^{κτηνοτροφία}, τα οποία ήταν μαζί του [μέσα] στην Κιβωτό· και διαπέρασε ο Θεός άνεμο πάνω στη γη, και στράγγισαν τα νερά. **2** Και κλείσθηκαν οι πηγές της αβύσσου, και οι καταρράκτες του ουρανού, και συγκρατήθηκε ο υετός ^{ραγδαία} νεροποντή απ' τον ουρανό.

3 Και αποσύρονταν τα νερά από τη γη συνεχώς· και λιγόστευαν τα νερά ^{ύδατα} μετά τις 150 ημέρες. **4** Και κάθισε η Κιβωτός την 17^η του 7^{ου} μηνός πάνω στα βουνά ^{όρη} Αραράτ. **5** Τα δε νερά* λιγόστευαν συνεχώς μέχρι το 10^ο μήνα· [και] την 1^η του 10^{ου} μηνός φάνηκαν οι κορυφές των βουνών. **6** Και μετά 40 μέρες άνοιξε ο Νώε τη θυρίδα ^{παράθυράκι} της Κιβωτού, την οποία είχε κάνει· **7** κι ^{εξ} απέστειλε τον κόρακα, ο οποίος βγαίνοντας πήγαινε και έρχονταν, μέχρι που στέγνωσαν τα νερά απ' τη γη.

8 Και εξαπέστειλε την περιστέρα αργότερα, για να δει αν υποχώρησαν ^{έπαυσαν} τα νερά* από το πρόσωπο της γης· **9** και μη βρίσκοντας η περιστέρα ανάπαυση για τα πόδια της, επέστρεψε προς αυτόν στην Κιβωτό, γιατί τα νερά [βρισκόταν] πάνω στο πρόσωπο της γης· και απλώνοντας τα χέρια του, την έπιασε και την έφερε ^{επισή- γαγε} κοντά του μέσα στην Κιβωτό. **10** Και ανέμεινε ακόμη άλλες επτά ημέρες, και πάλι ^{εξ} απέστειλε το περιστέρι από την Κιβωτό· **11** και επέστρεψε σ' αυτόν η περιστέρα προς το εσπέρας ^{σούρουπο}, και να ^{ίδου}, [ήταν] στο στόμα της φύλλο ελιάς, αποσπασμένο· και γνώρισε ^{κατανόησε} ο Νώε ότι έπαυσαν ^{υποχώρησαν} τα νερά ^{ύδατα} από τη γη.

12 Και περίμενε ακόμη άλλες επτά ημέρες, κι απέστειλε την περιστέρα· και δεν επέστρεψε πλέον σε αυτόν.

13 Και τον 601^ο χρόνο ^{έτος} [του Νώε], την 1^η του 1^{ου} μήνα, εξέλιπαν ^{αποστράγγιζαν} [τα νερά] από τη γη· και σήκωσε ^{αφαίρεσε} ο Νώε τη στέγη ^(τοσχαρ=σοφίτα) της Κιβωτού, και είδε, και να ^{ίδου}, εξέλιπε [το νερό*] από το πρόσωπο της γης. **14** Και την 27^η ημέρα του 2^{ου} μήνα στέγνωσε ^{εξηράνθη} η γη· **15** και μίλησε ο Θεός προς τον Νώε, λέγοντας: **16** *Έξελθε* ^{βγες} *εξω* από την Κιβωτό εσύ κι η γυναίκα σου, και οι γιοι σου, και οι γυναίκες των γιων σου μαζί σου· **17** όλα ^{πάντα} τα ζώα που 'ναι μαζί σου, από κάθε σάρκα, και πτηνά και κτήνη και κάθε ερπετό που έρπει πάνω στη γη, εξαγάγε ^{βγάλε} *εξω* μαζί σου, και ας πολλαπλασιασθούν πάνω στη γη, και ας αυξηθούν και ας πληθύνουν πάνω στη γη. **18** Και εξήλθε ^{βγήκε} ο Νώε, και οι γιοι του, και η γυναίκα του, και οι γυναίκες των γιων μαζί του· **19** πάντα τα ζώα, όλα τα έρπετα και πάντα τα πτηνά, κάθε τι που κινείται πάνω στη γη, κατά τα είδη τους, εξήλθαν απ' την Κιβωτό.

20 Και οικοδόμησε ο Νώε θυσιαστήριο στον Κύριο· και έλαβε από κάθε καθαρό κτήνος ^{κτηνοτροφία}, και από κάθε πτηνό καθαρό, και πρόσφερε ολοκαυτώματα πάνω στο θυσιαστήριο. **21** Και οσφράνθηκε ^{μύρισε} Κύριος οσμή ^{μυρωδιά} ευωδίας· και είπε Κύριος μέσα στην καρδιά του ^(Vg-): *Δε θα καταραστώ πλέον τη γη λόγω* ^{εξ} *αιτίας* του ανθρώπου· διότι ο διαλογισμός της καρδιάς του ανθρώπου ^[είναι] κακός από τη νηπιότητα του· ούτε θα πατάξω πλέον όλα τα ζωντανά ^{πλάσματα}, όπως έκανα. **22** Για όσο [καιρό] υπάρχει ^{διαμένει} η γη, σπορά και θερισμός, και ψύχος και καύσωνας, και καλοκαίρι ^{θέρος} και χειμώνας, και μέρα και νύχτα, δεν θα παύσουν.

9 **[Θ] ΚΑΙ ΕΥΛΟΓΗΣΕ** ο Θεός τον Νώε και τους γιους του· κι είπε σ' αυτούς: *Αυξάνεστε και πληθύνετε, και γεμίστε τη γη· 2 και ο φόβος σας κι ο τρόμος σας θα 'ναι πάνω σ' όλα τα ζώα της γης, και σ' όλα τα πτηνά του ουρανού, πάνω σε ότι [έρπει πάνω] στη γη, και όλα τα ψάρια της θάλασσας· στα χέρια σας δόθηκαν· 3 κάθε κινούμενο, το οποίο ζει θα 'ναι σε σας για τροφή· όπως το χλωρό χορτάρι, τα πάντα έδωσα σε σας· 4 κρέας όμως με τη ζωή του, με το αίμα του δε θα φάτε· 5 και εξάπαντος*

[7:21] Κφ. 6:13,17, six. 4, Ιωβ 22:16, Ματ. 24:39, Λου. 17:27, 2Πε. 3:6 [7:22] Κφ. 2:7 [7:23] 1Πε. 3:20, 2Πε. 2:5, 3:6 [7:24] Κφ. 8:3, Σύγκ. 8:4, με six. 11 [8:1] Κφ. 19:29, Εξ. 2:24, 1Σα. 1:19, Εξ. 14:21 [8:2] Κφ. 7:11, Ιωβ 38:37 [8:3] Κφ. 7:24 [8:6] Κφ. 6:16, Ησ. 11:9, Αβ. 2:14 [8:16] Κφ. 7:13 [8:17] Κφ. 7:15, Κφ. 1:22 [8:20] Λευ. κφ. 11 [8:21] Λευ. 1:9, Ιεζ. 20:41, 2Κο. 2:15, Εφ. 5:2, Κφ. 3:17, 6:17, Κφ. 6:5, Ιωβ 14:4, 15:14, Ψλ. 51:5, Ιερ. 17:9, Ματ. 15:19, Ρω. 1:21, 3:23, Κφ. 9:11,15 [8:22] Ησ. 54:9, Ιερ. 33:20,25 [9:1] Κφ. 1:28, six. 7,19 [9:2] Κφ. 1:28, Ωσ. 2:18 [9:3] Δευ. 12:15, 14:3,9,11, Πρ.10:12,13, Κφ. 1:29, Ρω. 14:14,20, 1Κο. 10:23,26, Κολ. 2:16, 1Τι. 4:3,4 [9:4] Λευ.17:10-14, 19:26, Δευ. 12:23, 1Σα. 14:33, Πρ. 15:20 [9:5] Εξ. 21:28

ο [7:17] ...έπληθύνθη το ὕδωρ κι ἐπῆρεν τὴν κιβωτόν. [7:18] καὶ ἐπεκράτει τὸ ὕδωρ... [7:19] τὸ δὲ ὕδωρ ἐπεκράτει σφοδρὰ σφοδρῶς... ἐπεκάλυψεν πάντα τὰ ὄρη τὰ ὑψηλά, ἃ ἦν ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ. [7:20] ...ὑψώθη τὸ ὕδωρ καὶ ἐπεκάλυψεν πάντα τὰ ὄρη τὰ ὑψηλά ^(Vg-). [7:21-22] καὶ πάντα, ὅσα ἔχει πνοὴν ζωῆς, καὶ πᾶς, ὃς ἦν ἐπὶ τῆς ξηρᾶς, ἀπέθανεν. [7:23] καὶ ἐξῆλειψεν πᾶν τὸ ἀνάστημα, ὃ ἦν ἐπὶ προσώπου πάσης τῆς γῆς, ...καὶ κατελείφθη μόνος Νωε καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ κιβωτῷ. [7:24] καὶ ὑψώθη τὸ ὕδωρ ἐπὶ τῆς γῆς... [8:1] Καὶ ἐμνήσθη...τῶν θηρίων καὶ πάντων τῶν κτηνῶν... καὶ ἐπήγαγεν ὁ θεὸς πνεῦμα ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐκόπασεν τὸ ὕδωρ. [8:2] καὶ ἐπεκαλύφθησαν... καὶ συνεσχέθη ὁ υἱὸς τοῦ οὐρανοῦ. [8:3] καὶ ἐνεδίδου τὸ ὕδωρ πορευόμενον ἀπὸ τῆς γῆς, ἐνεδίδου καὶ ἡλαττονοῦτο τὸ ὕδωρ... [8:4-5] τὸ δὲ ὕδωρ πορευόμενον ἡλαττονοῦτο ἔως... ὥφθησαν αἱ κεφαλαὶ τῶν ὀρέων. [8:6] ...ἠνέωξεν Νωε τὴν θυρίδα τῆς κιβωτοῦ, ἣν ἐποίησεν, [8:7] ...τὸν κόρακα τοῦ ἰδεῖν εἰ κεκόπακεν τὸ ὕδωρ· καὶ ἐξελθὼν οὐχ ὑπέστρεψεν ἕως τοῦ ξηρανθῆναι τὸ ὕδωρ... [8:8] ...ὅπως αὐτοῦ ἰδεῖν εἰ κεκόπακεν τὸ ὕδωρ... [8:9] καὶ οὐχ εὐρύσσει ἢ περιστέρα ἀνάπαυσιν τοῖς ποσὶν αὐτῆς ὑπέστρεψεν πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν κιβωτόν, ὅτι ὕδωρ ἦν ἐπὶ παντὶ προσώπῳ πάσης τῆς γῆς... καὶ εἰσήγαγεν αὐτὴν πρὸς ἑαυτὸν εἰς τὴν κιβωτόν [8:10] καὶ ἐπισχὼν ἔτι ἡμέρας ἐπτά ἐτέρας... [8:11] καὶ ἀνέστρεψεν πρὸς αὐτὸν ἢ περιστέρα τὸ πρὸς ἐσπέραν καὶ εἶχεν φύλλον ἐλαίας κάρφος ἐν τῷ στόματι αὐτῆς, καὶ ἔγνω Νωε ὅτι κεκόπακεν τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῆς γῆς. [8:12] καὶ ἐπισχὼν ἔτι ἡμέρας ἐπτά ἐτέρας ... καὶ οὐ προσέθετο τοῦ ἐπιστρέψαι πρὸς αὐτὸν ἔτι. [8:13] ...ἐξέλειπεν τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῆς γῆς· καὶ ἀπεκάλυψεν Νωε τὴν στέγην τῆς κιβωτοῦ, ἣν ἐποίησεν... [8:14-17] καὶ πάντα τὰ θηρία, ὅσα ἐστὶν μετὰ σοῦ... [8:18-19] καὶ πάντα τὰ θηρία καὶ πάντα τὰ κτήνη καὶ πᾶν πετεινὸν καὶ πᾶν ἔρπετόν κινούμενον ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ γένος αὐτῶν ἐξῆλθον ἀπὸ τῆς κιβωτοῦ. [8:20] ...καὶ ἀνῆγεγεν ὀλοκαυτώσεις ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. [8:21] ...καὶ εἶπεν κύριος ὁ θεὸς διανοηθεὶς Οὐ προσθήσω ἔτι τοῦ καταρᾶσθαι τὴν γῆν διὰ τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων, ὅτι ἔγκειται ἡ διάνοια τοῦ ἀνθρώπου ἐπιμελῶς ἐπὶ τὰ πονηρὰ ἐκ νεότητος· οὐ προσθήσω οὖν ἔτι πατάξαι πᾶσαν σάρκα ζώσαν, καθὼς ἐποίησα. [8:22] πάσας τὰς ἡμέρας τῆς γῆς...θέρος καὶ ἔαρ. [9:1] καὶ πληρώσατε τὴν γῆν καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς [9:2] ...τοῖς θηρίοις ^(Vg-) τῆς γῆς καὶ ἐπὶ πάντα τὰ ὄρνεα τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐπὶ πάντα τὰ κινούμενα ἐπὶ [9:3] καὶ πᾶν ἔρπετόν, ὃ ἐστὶν ζῶν, ὑμῖν ἔσται εἰς βρῶσιν· ὡς λάχανα χορτοῦ δέδωκα ὑμῖν τὰ πάντα. [9:4] πλὴν κρέας ἐν αἵματι ψυχῆς οὐ φάγεσθε [9:5] καὶ γὰρ τὸ ὑμέτερον αἷμα τῶν ψυχῶν ὑμῶν ἐκζητήσω... τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου.

το αίμά σας, [το αίμα] της ζωής σας, απ' το χέρι κάθε ζώου θα εκζητήσω αυτό, [και] από το χέρι του ανθρώπου· [και] από το χέρι παντός ^{κάθε} αδελφού του θα εκζητήσω τη ζωή του ανθρώπου (Vg-O¹). **6** όποιος χύσει αίμα ανθρώπου, από άνθρωπο θα χυθεί το αίμα του· διότι κατά την εικόνα του Θεού ^{δημιούργησε} [ο Θεός] τον άνθρωπο· **7** εσείς δε αυξάνεστε και πληθύνεστε, [και] πολλαπλασιάζεστε πάνω στη γη, και να πληθύνετε πάνω σ' αυτή.

8 Και είπε ο Θεός στο Νώε και στους γιους του που ήταν μαζί του, λέγοντας: **9** Και εγώ, δείτε, στήνω ^{θεσμοθετώ} τη διαθήκη μου προς εσάς, και προς το σπέρμα σας μετά από σας· **10** και προς κάθε ^{πάντα} ζωντανό πλάσμα ^{έμψυχο ζώο}, το οποίο [είναι μαζί] με σας, από τα πτηνά, από τα κτήνη ^{κτηνοτροφία} και από όλα τα ζώα ^{ζωντανά} της γης, [τα οποία είναι] με σας· από το καθένα ^{παντός} το οποίο εξήλθε ^{βγήκε} από την Κιβωτό, μέχρι κάθε ζώου ^{ζωντανό} της γης· **11** και στήνω ^(χ. 9) τη Διαθήκη μου προς εσάς· και δεν θα εξολοθρευτεί πλέον καμιά σάρκα από τα νερά ^{ύδατα} του Κατακλυσμού· ούτε θα γίνει πλέον Κατακλυσμός για να φθείρει ^{καταστρέψει} τη γη.

12 Και είπε ο Θεός: Αυτό είναι το σημείο της Διαθήκης, την οποία εγώ κάνω μεταξύ εμένα και εσάς και κάθε ^{παντός} έμψυχου ζώου ^{ζωντανού} πλάσματος το οποίο [είναι] μαζί σας, σε γενές αιώνιες. **13** Τοποθετώ ^{θέτω} το τόξο μου μέσα ^{εν} στο σύννεφο ^{νεφέλη}, και θα είναι σαν σημάδι διαθήκης ^{ανά} μεταξύ εμένα και της γης· **14** και όταν συννεφιάσω ^{σύννεφο-νεφέλη} πάνω στη γη, θα φανεί το τόξο μέσα ^{εν} στο σύννεφο· **15** και θα θυμηθώ τη διαθήκη μου, την ^{ανά} μεταξύ εμένα και εσάς, και κάθε ^{παντός} έμψυχο ζώο από κάθε σάρκα· και τα νερά ^{ύδατα} δεν θα είναι πλέον για κατακλυσμό για να εξαλείψουν ^{πιάσαν} κάθε σάρκα· **16** και το τόξο θα είναι μέσα ^{εν} στο σύννεφο ^{νεφέλη}· και θα βλέπω αυτό, για να θυμάμαι την παντοτεινή Διαθήκη την ^{ανά} μεταξύ Θεού και κάθε ^{παντός} έμψυχου ζώου από κάθε σάρκα η οποία [είναι] πάνω στη γη. **17** Και είπε ο Θεός προς τον Νώε: Αυτό [είναι] το σημείο της Διαθήκης, την οποία έστησα ^{ανά} μεταξύ εμένα και πάσης σαρκός η οποία [είναι] επάνω στη γη.

18 Ήταν δε οι γιοι του Νώε, αυτοί που εξήλθαν από την Κιβωτό, ο Σημ και ο Χαμ και ο Ιάφεθ. Ο δε Χαμ ήταν ο πατέρας του Χαναάν. **19** Αυτοί οι τρεις [είναι] οι γιοι του Νώε και απ' αυτούς διασπαρθήκανε σε όλη ^{πάσα} τη γη.

20 Και άρχισε ο Νώε [να είναι] γεωργός και φύτευσε αμπελώνες· **21** και ήπια από το κρασί ^{οίνο} και μέθυσε, και ^εγυμνώθηκε μέσα στη σκηνή του. **22** Και είδε ο Χαμ, ο πατέρας του Χαναάν, τη γύμνωση του πατέρα του· και ανάγγειλε [αυτό] στους δύο αδελφούς [που ήταν] έξω.

23 Και [αφού] έλαβαν ο Σημ και ο Ιάφεθ το ένδυμα ^{μανδύα}, τοποθέτησαν αυτό στους δύο ώμους ^{νώτα} τους· και βαδίσαντες πίσω ^{οπισθόνωτα}, σκέπασαν τη γύμνια του πατέρα τους· και τα πρόσωπα τους [ήταν] προς τα πίσω, και τη γύμνια του πατέρα τους δεν είδαν.

24 Συνερχόμενος ^{ανανήψας} δε ο Νώε απ' το κρασί του, έμαθε όσα έκαμε σ' αυτόν ο νεότερος γιος του. **25** Και είπε: Επικατάρατος ο Χαναάν· δούλος των δούλων θα είναι στους αδελφούς του. **26** Και είπε: Ευλογημένος Κύριος ο Θεός του Σημ. Και ο Χαναάν θα 'ναι δούλος σ' αυτόν· **27** ο Θεός θα πλατύνει τον Ιάφεθ, και θα κατοικήσει στις σκηνές του Σημ, ο δε Χαναάν θα 'ναι δούλος σ' αυτόν· **28** Και έζησε ο Νώε μετά τον Κατακλυσμό 350 χρόνια ^{έτη}. **29** Και έγιναν όλες ^{πάσες} οι ημέρες του Νώε 950 έτη· και πέθανε.

10 **[I] ΚΑΙ ΑΥΤΕΣ ΕΙΝΑΙ** οι γενεαλογίες των γιών του Νώε, Σημ, Χαμ και Ιάφεθ· και γεννήθηκαν σ' αυτούς γιοι μετά τον Κατακλυσμό. **2** Οι γιοι του Ιάφεθ [ήσαν] Γομέρ, και Μαγώγ, και Μαδαϊ, και Ιαυάν, και Θουβάλ, και Μεσέχ, και Θειράς. **3** Και οι γιοι του Γομέρ, Ασχενάζ, και Ριφάθ, και Θωγαρμά. **4** Και οι γιοι του Ιαυάν, Ελεισά, και Θαρσείς, Κιττεΐμ [και] Δωδανείμ. **5** Απ' αυτούς μοιράσθηκαν τα νησιά των εθνών στους τόπους τους· καθενός κατά τη γλώσσα του, κατά τις φυλές τους, στα έθνη τους. **6** Και οι γιοι του Χαμ, [ήταν] Χούς, και Μισραΐμ, και Φούθ, και Χαναάν. **7** Και οι γιοι του Χούς, [ήταν] Σεβά, και Αβιλά, και Σαβθά, και Ρααμά, και Σαβθεκά· και οι γιοι του Ρααμά, [ήταν] Σεβά, και Δαιδάν.

8 Και ο Χους γέννησε τον Νεβρώδ· αυτός άρχισε να 'ναι κραταιός πάνω στη γη· **9** αυτός ήταν ισχυρός κυνηγός μπροστά ^{ενώπιον} στον Κύριο· δι' αυτό λέγεται, Καθώς ο Νεβρώδ, ισχυρός κυνηγός μπροστά στον Κύριο· **10** και η αρχή της βασιλείας του στάθηκε η Βαβυλώνα, και Ερέχ, και Εχάδ, και Χαλνέ, στη γη Σενναάρ. **11** Από τη γη εκείνη εξήλθε ο Ασσούρ, κι οικοδόμησε τη Νινευή, και την πόλη Ρεχωβώθ, και τη Χαλάχ, **12** και τη Ρεσέν ^{ανά} μεταξύ της Νινευή και της Χαλάχ· αυτή είναι η πόλη η μεγάλη.

[9:5] Κφ. 4:9,10, Ψλ. 9:12, Πρ. 17: 26 [9:6] Εξ. 21:12,14, Λευ. 24:17, Ματ. 26:52, Απ. 13:10, Κφ. 1:27 [9:7] six. 1,19, Κφ. 1:28 [9:9] Κφ. 6:18, Ησ. 54:9 [9:10] Ψλ. 145:9 [9:11] Ησ. 54:9 [9:12] Κφ. 17:11 [9:13] Απ. 4:3 [9:15] Εξ. 28:12, Λευ. 26:42,45, Ιεζ. 16:60 [9:16] Κφ. 17:13,19 [9:18] Κφ. 10:6 [9:19] Κφ. 5:32, Κφ. 10:32, 1Χρ. 1:4, κ.τ.λ. [9:20] Κφ. 3:19,23, 4:2, Παρ. 12:11 [9:21] Παρ. 20:1, 1Κο. 10:12 [9:23] Εξ. 10:12, Γαλ. 6:1 [9:25] Δευ. 27:16, 1Ν. 9:23, 1Βα. 9:20,21 [9:26] Ψλ. 144:15, Εβ. 11:16 [9:27] Εφ. 2:13,14, 3:6 [10:1] Κφ. 9:1,7,19 [10:2] 1Χρ. 1:5, κτλ. [10:5] Ψλ. 72:10, Ιερ. 2:10, 25:22, Σοφ. 2:11 [10:6] 1Χρ. 1:10 κτλ. [10:9] Ιερ. 16:16, Μιχ. 7:2, Κφ. 6:11 [10:10] Μιχ. 5:6

9 [9:5-6] ...άντι τοῦ αἵματος αὐτοῦ ἐκχυθήσεται... [9:7] ...καὶ πληρώσατε τὴν γῆν καὶ πληθύνεσθε ἐπ' αὐτῆς. [9:8-9] 'Εγὼ ἰδοὺ ἀνίστημι τὴν διαθήκην μου... [9:10] καὶ πάση ψυχῇ τῇ ζωῇ μεθ' ὑμῶν ἀπό... [9:11] ...καὶ οὐκ ἀποθάνειται πᾶσα σὰρξ... οὐκ ἔσται ἐτι κατακλυσμὸς ὕδατος τοῦ καταφθεῖραι... [9:12] ...ἀνὰ μέσον πάσης ψυχῆς ζωῆς, ἥ ἐστὶν μεθ' ὑμῶν, εἰς γενεὰς αἰώνιους· [9:13-14] καὶ ἔσται ἐν τῷ συννεφεῖν με νεφέλας ἐπὶ τὴν γῆν ὀφθήσεται... [9:15] καὶ μνησθήσομαι ...καὶ ἀνὰ μέσον πάσης ψυχῆς ζωῆς ἐν πάσῃ σαρκί, καὶ οὐκ ἔσται ἐτι τὸ ὕδωρ εἰς κατακλυσμὸν ὥστε ἐξαλείφαι πᾶσαν σάρκα. [9:16] καὶ ἔσται τὸ τόξον μου ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ὄψομαι τοῦ μνησθῆναι διαθήκην αἰώνιον ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ἀνὰ μέσον πάσης ψυχῆς ζωῆς ἐν πάσῃ σαρκί, ἥ ἐστὶν ἐπὶ τῆς γῆς. [9:17-21] ...καὶ ἐγυμνώθη ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. [9:22-23] καὶ λαβόντες Σημ καὶ Ιαφεθ... τὸ ἱμάτιον ἐπέθεντο ἐπὶ τὰ δύο νῶτα αὐτῶν καὶ ἐπορεύθησαν ὀπισθοφανῶς καὶ συνεκάλυψαν τὴν γύμνωσιν τοῦ πατρὸς αὐτῶν... [9:24] ἐξένηψεν δὲ Νῶε ἀπὸ τοῦ οἴνου καὶ ἔγνω ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ νεώτερος, [9:25] ...'Επικατάρατος Χαναάν· παῖς οἰκέτης ἔσται τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. [9:26] καὶ εἶπεν· Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς τοῦ Σημ, καὶ ἔσται Χαναάν παῖς αὐτοῦ. [9:27] πλατύναι ὁ θεὸς τῷ Ιαφεθ καὶ κατοικησάτω ἐν τοῖς οἴκοις τοῦ Σημ, καὶ γεννηθήτω Χαναάν παῖς αὐτῶν... [9:28-29] ... [10:1] Αὐταὶ δὲ αἱ γενεαὶ τῶν υἱῶν Νῶε... [10:2] ...καὶ Μαδαὶ καὶ Ἰωυάν καὶ Ἐλισά καὶ Θοβέλ καὶ Μοσὼχ καὶ Θίρας. [10:3] ...'Ασχανάζ καὶ 'Ριφάθ καὶ Θοργαμά. [10:4] καὶ υἱοὶ Ἰωυάν Ἐλισά καὶ Θαρσίς, Κίτιοι, Ρόδιοι. [10:5] ἐκ τούτων ἀφωρίσθησαν νῆσοι τῶν ἐθνῶν ἐν τῇ γῇ αὐτῶν... [10:6] Υἱοὶ δὲ Χαμ· Χοὺς καὶ Μεσραΐμ, Φοὺθ καὶ Χαναάν. [10:7] υἱοὶ δὲ Χοὺς Σαβὰ καὶ Εὐιλὰ καὶ Σαβαθὰ καὶ 'Ρεγάμ καὶ Σαβακάθα· υἱοὶ δὲ 'Ρεγάμ Σαβὰ καὶ Δαδάν. [10:8] Χοὺς δὲ ἐγέννησεν τὸν Νεβρώδ· οὗτος ἤρξατο εἶναι γίγας ἐπὶ τῆς γῆς. [10:9] οὗτος ἦν γίγας κυνηγὸς ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ· διὰ τοῦτο ἐροῦσιν· Ὡς Νεβρώδ, γίγας κυνηγὸς ἐναντίον Κυρίου. [10:10] Καὶ ἐγένετο ἀρχὴ τῆς βασιλείας αὐτοῦ Βαβυλὼν καὶ Ὀρεχ καὶ Ἀρχὰδ καὶ Χαλάννη ἐν τῇ γῇ Σενναάρ. [10:11] ἐκ τῆς γῆς ἐκείνης ἐξῆλθεν Ἀσσούρ καὶ ὠκοδόμησεν τὴν Νινευή καὶ τὴν Ῥοβώθ πόλιν καὶ τὴν Χαλάχ, [10:12] καὶ τὴν Δασεμ ἀνὰ μέσον.

13 Και ο Μισραϊμ γέννησε τους Λουδεϊμ, και τους Αναμείμ, και τους Λεαβεϊμ, και τους Ναφθουχείμ, **14** και τους Πατρουσεϊμ, και τους Χασλουχείμ, (από τους οποίους προήλθαν^{εξήλθον} οι Φιλιισταίοι), και τους Χαφθορεϊμ.

15 Και ο Χαναάν γέννησε τον Σιδώνα, τον πρωτότοκό του, και τον Χετταίο, **16** και τον Ιεβουσαίο, και τον Αμορραίο, και τον Γεργεσαίο, **17** και τον Ευαίο, και τον Αρουχαίο, και τον Ασενναίο, **18** και τον Αρβάδιο, και τον Σαμαραίο, και τον Αμαθαίο. Και μετά απ' αυτό διασπάρθηκαν^{διασκορπίσθησαν} οι φυλές των Χαναναίων.

19 Και ήταν τα όρια των Χαναναίων από τη Σιδώνα, καθώς πηγαίνει κάποιος στα Γέραρα, μέχρι τη Γάζα, και καθώς πάει κάποιος στα Σόδομα και Γόμορρα, και Αδαμά, και Σεβωείμ, μέχρι [τη] Λασά. **20** Αυτοί [είναι] οι γιοι του Χαμ, κατά τις φυλές τους, κατά τις γλώσσες τους, στους τόπους τους, στα έθνη τους.

21 Και στον Σημ, τον πατέρα όλων^{πάντων} των γιών του Έβερ, τον αδελφό του Ιάφεθ του μεγαλύτερου, γεννήθηκαν και σ' αυτόν [γιοί]. **22** Γιοι του Σημ ήταν ο Ελάμ, και ο Ασσούρ, και ο Αρφαξάδ, και ο Λουδ, και ο Αράμ.

23 Και οι γιοι του Αράμ, [ήταν] ο Ουζ, και ο Ουλ, και ο Γεθέρ, και ο Μας. **24** Και ο Αρφαξάδ γέννησε τον Σαλά· και ο Σαλά γέννησε τον Έβερ. **25** Και στον Έβερ γεννήθηκαν δύο γιοι· το όνομα του ενός, [ήταν] Φαλέγ^{II}. διότι στις μέρες του διαμερίσθηκε η γη· και το όνομα του αδελφού του, [ήταν] Ιοκτάν. **26** Και ο Ιοκτάν γέννησε τον Αλμωδάδ, και τον Σαλέφ, και τον Ασαρμαβεθ, και τον Ιαραχ, **27** και τον Αδωράμ και τον Ουζάλ και τον Δικλά, **28** και τον Οβάλ, και τον Αβιμαήλ, και τον Σεβά, **29** και τον Οφείρ και τον Αβιλά και τον Ιωβάβ· όλοι αυτοί [ήταν] γιοι του Ιοκτάν. **30** Και η^{κατοικία} τους εκτεινόταν από [την] Μησά, καθώς πάει κάποιος στα Σεφάρά, βουνό^{όρος} της Ανατολής.

31 Αυτοί [είναι] οι γιοι [του] Σημ, κατά τις φυλές τους, κατά τις γλώσσες τους, στους τόπους τους, κατά τα έθνη τους. **32** Αυτές [είναι] οι φυλές των γιών του Νώε, κατά τις γεννεές τους, στα έθνη τους· και από αυτούς διασπάρθηκαν τα έθνη πάνω στη γη, μετά τον Κατακλυσμό.

11 **[1Α]** ΚΑΙ ΗΤΑΝ ΟΛΗ^{ΠΑΣΑ} Η ΓΗ μιάς γλώσσας και μιάς φωνής^{προφωράς}. **2** Και όταν ξεκίνησαν από την ανατολή, βρήκαν [μία] πεδιάδα στη γη Σενναάρ· και κατοίκησαν εκεί. **3** Και είπε ο ένας στον άλλο: Ελάτε, ας φτιάξουμε πλίνθους, και ας ψήσουμε [αυτές] σε φωτιά^{πυρί}. και χρησίμευσε σ' αυτούς ο μιν πλίνθος αντί [για] πέτρα, η δε πίσσα^{ασφαλτος} χρησίμευσε σ' αυτούς αντί [για] πηλό. **4** Και είπαν: Ελάτε, ας χτίσουμε^{οικοδομήσουμε} για τους εαυτούς μας [μία] πόλη και [ένα] πύργο, του οποίου η κορυφή [να φθάνει] ως τον ουρανό· και ας αποκτήσουμε στους εαυτούς μας όνομα, μήπως διασκορπισθούμε^{διασπαρώμεν} πάνω στο πρόσωπο όλης της γης.

5 Κατέβηκε δε ο Κύριος για να δει την πόλη και τον πύργο, τον οποίο οικοδόμησαν* οι γιοι των ανθρώπων. **6** Και είπε ο Κύριος: Δείτε, ένας λαός, κι όλοι^{πάντες} έχουν μια γλώσσα, και άρχισαν να κατασκευάζουν αυτό· και τώρα δεν θα εμποδιστεί σ' αυτούς οτιδήποτε^{τι} σκοπεύουν να κάνουν· **7** Ελάτε, ας κατεβούμε κι ας συγχύσουμε εκεί τη γλώσσα τους, για να μη κατανοεί ο ένας τη γλώσσα του άλλου. **8** Και διασκόρπισε αυτούς ο Κύριος από εκεί πάνω στο πρόσωπο όλης^{πάσης} της γης· και έπαυσαν να οικοδομούν την πόλη. **9** Γι' αυτό επωνομάσθηκε το όνομα αυτής Βαβέλ^{II}· γιατί εκεί σύγχυσε ο Κύριος τη γλώσσα όλης^{πάσης} της γης· και από εκεί διασκόρπισε αυτούς ο Κύριος πάνω στο πρόσωπο όλης^{πάσης} της γης.

10 Αυτή είναι η γενεαλογία του Σημ: Ο Σημ ήταν 100 χρόνων, όταν γέννησε τον Αρφαξάδ δύο χρόνια* μετά τον κατακλυσμό· **11** και έζησε ο Σημ, αφού γέννησε τον Αρφαξάδ, 500 χρόνια*, και γέννησε γιους και κόρες^{θυγατέρες}. **12** Και ο Αρφαξάδ έζησε 35 χρόνια, και γέννησε τον Σαλά· **13** και έζησε ο Αρφαξάδ, αφού γέννησε τον Σαλά, 403 χρόνια, και γέννησε γιους και κόρες*. **14** Και ο Σαλά έζησε 30 χρόνια*, και γέννησε τον Εβερ· **15** και έζησε ο Σαλά, αφού γέννησε τον Εβερ, 403 χρόνια, και γέννησε γιους και κόρες. **16** Και έζησε ο Εβερ 34 χρόνια*, και γέννησε τον Φαλέγ· **17** και έζησε ο Εβερ, αφού γέννησε το Φαλέγ, 430 χρόνια*, και γέννησε γιους και κόρες*. **18** Και έζησε ο Φαλέγ 30 χρόνια, και γέννησε τον Ραγαύ· **19** και έζησε ο Φαλέγ, αφού γέννησε τον Ραγαύ, 209 χρόνια, και γέννησε γιους και θυγατέρες.

[10:14] 1Χρ. 1:12 [10:19] Κφ. 13:12,14, 15,17, 15:18-21, Αρ. 34:2-12, 1.Ν. 12:7,8 [10:22] Χρ. 1:17, κτλ [10:24] Κφ. 11:12 [10:25] 1Χρ. 1:19 ^{II}Διαμερισμός [10:32] six. 1, Κφ. 9:19 [11:4] Δευ. 1:24 [11:5] Κφ. 18:21 [11:6] Κφ. 9:19, Πρ. 17:26, six. 1. Ψλ. 2:1 [11:7] Κφ. 1:26, Ψλ. 2:4, Πρ. 2:4-6, Κφ. 42:23, Δευ. 28:49, Ιερ. 5:15, 1Κο. 14:2,11 [11:8] Λου. 1:51, Κφ. 10: 25,32 ^{II}Σύγχυσις [11:9] 1Κο. 14:23 [11:10] Κφ. 10:22, 1Χρ. 1:17 [11:12] Λου. 3:35 [11:16] 1Χρ. 1:19, Λου. 3:35 ^{II}Φάλεκ [11:13-15] Κφ. 5:13-14 (Ο'): Και έζησεν Καινάν έτη έκατόν τριάντα, και έγέννησεν τόν Σαλά. Και έζησεν Καινάν μετά τὸ γεννηθῆσαι αὐτόν τόν Σαλά έτη τριακόσια τριάκοντα, και έγέννησεν υἱούς και θυγατέρας. Και έγένετο πάσαι αἱ ήμέραι Καινάν έτη τετρακόσια εξήκοντα, και άπέθανεν (σ.σ. Η σοβαρή αυτή διαφοροποίηση (Αρφαξάδ, Καϊνάν, Σαλά) διασαφηνίζει πλήρως τα γραφόμενα στο Λουκ. 3[Γ]:35-36).

VG [9:5-24] ...εξύπνησε εκ του οίνου... [9:25-29] ... [10:1-4] ...και Δωδανείμ [10:5] Τότε διαμοιράσθηκαν... οι οικογένειες στα έθνη τους [10:6-8] ... άρχισε να είναι ισχυρός επι γης [10:9] ...σωματώδης κυνηγός... [10:10-18] Και οι Αραντιαν... [10:19-20] ...και γεννεές, και χώρες και έθνη [10:21-32] ... [11:1] ...μιας γλώσσας και μιας ομιλίας [11:2-3] ...λάσπη αντι κονίαμα [11:4-5] ...υιοι Αδαμ [11:6] ...δεν θα εγκαταλείψουν τα σχέδιά τους [11:7-9] στο πρόσωπο κάθε χώρας [11:10-12] ...35... [11:13] 303 (trecentis tribus) [11:14] 30 [11:15] ...403 [11:16] ...34 [11:17] ...430 [11:18] ...30...

ο' [10:13] ... [10:14-18] και τόν Άράδιον... [10:19] ...τά όρια τών Χαναναίων... [10:20] ...υιοί Χαμ... έν ταῖς χώραις αὐτῶν... [10:21] ...πάντων τών υἱῶν Έβερ, ἀδελφῶ Ιαφεθ τοῦ μείζονος [10:22] υἱοί Σημ· ... Άράμ και Καινάν [10:23] κι υἱοί Άράμ· Ός κι Οὐλ και Γαθέρ και Μοσοχ [10:24] και Άρφαξάδ έγέννησεν τόν Καινάν, και Καινάν έγέννησεν τόν Σαλά, Σαλά δέ έγέννησεν τόν Εβέρ [10:25-26] Ίεκτάν δέ έγέννησεν τόν Έλμωδάδ και τόν Σαλέφ και Άσαρμῶθ και Ίαραχ [10:27] και Όδορρά και Αἰζήλ [10:28] και Άβιμεήλ και Σαβεύ [10:29] και Οὐφίρ και Εὐιλά [10:30] και έγένετο ή κατοίκησις αὐτῶν ἀπό Μασσή ἕως ἑλθῆν εἰς Σωφερρά, ὅρος ἀνατολῶν [10:31] ...υἱοί Σημ... έν ταῖς χώραις αὐτῶν και έν τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν [10:32] ... [11:1] και ἦν πάσα ή γῆ χεῖλος ἕν, και φωνή μία πάνσιν. [11:2-3] ...άνθρωπος τῷ πλησίον· Δεῦτε πλινθεύσωμεν πλίνθους και ὀπτήσωμεν αὐτάς πυρί, και έγένετο αὐτοῖς ή πλινθος εἰς λίθον, και ασφαλτος ἦν αὐτοῖς ὁ πηλός. [11:4] ...οὐ ή κεφαλή ἔσται ἕως τοῦ οὐρανοῦ. [11:5-6] και εἶπεν κύριος· Ἰδοὺ γένος ἕν και χεῖλος ἕν πάντων, και τοῦτο ἤρξαντο ποιῆσαι, και νῦν οὐκ ἐκλείψει ἕξ αὐτῶν πάντα, ὅσα ἂν ἐπιθῶνται ποιεῖν. [11:7] Δεῦτε και καταβάντες ...ἵνα μή ἀκούσωσιν ἕκαστος τήν φωνήν τοῦ πλησίον. [11:8] και διεσπέρην... τήν πόλιν και τόν πύργον. [11:9] Διά τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτῆς Σύγχυσις, ὅτι ἐκεῖ συνέχενεν κύριος τὰ χεῖλη πάσης τῆς γῆς... [11:10] Και αὐταί αι γενεές Σημ· [11:11-12] και έζησεν Αρφαξάδ 135 (Λ+Χ: 35) έτη, και έγέννησεν τόν Καινάν (Λ+Χ: Σαλά)... [11:13] ...τόν Καινάν (Λ+Χ: Σαλά)... 430 (Λ+Χ: 403)... και άπέθανεν. και έζησεν Καινάν (Λ+Χ: Σαλά) 130 και έγέννησεν τόν Σαλά, και έζησεν Καινάν μετά τὸ γεννηθῆσαι αὐτόν τόν Σαλά 330 έτη και έγέννησεν υἱούς και θυγατέρας και άπέθανεν. [11:14] και έζησεν Σαλά 130 (Λ+Χ: 30) έτη... [11:15] ...330 (Λ+Χ: 403)... [11:16] και έζησεν Έβερ 134 (Λ+Χ: 35)... [11:17] 370 (Λ+Χ: 430) [11:18] 130 (Λ+Χ: 30)

20 Και έζησε ο Ραγαύ 32 χρόνια^{ετη}, και γέννησε τον Σερούχ· **21** και έζησε ο Ραγαύ, αφού γέννησε τον Σερούχ, 207 χρόνια*, και γέννησε γιους και θυγατέρες.

22 Και έζησε ο Σερούχ 30 χρόνια, και γέννησε τον Ναχώρ· **23** και έζησε ο Σερούχ, αφού γέννησε τον Ναχώρ, 200 χρόνια*, και γέννησε γιους και θυγατέρες.

24 Και έζησε ο Ναχώρ 29 χρόνια*, και γέννησε τον Θάρα· **25** και έζησε ο Ναχώρ, αφού γέννησε τον Θάρα, 119 χρόνια^{ετη}, και γέννησε γιους και θυγατέρες. **26** Και έζησε ο Θάρα 70 χρόνια*, και γέννησε τον Αβραμ, τον Ναχώρ, και τον Αρράν. **27** Και αυτή [είναι] η γενεαλογία του Θάρα· ο Θάρα γέννησε τον Αβραμ, τον Ναχώρ, και τον Αρράν· και ο Αρράν γέννησε τον Λωτ. **28** Και πέθανε ο Αρράν ενώπιον^{ενώ ήταν μαζί με τον} Θάρα τον πατέρα του στον τόπο της γέννησής του, στην Ούρ των Χαλδαίων.

29 Και έλαβαν ο Αβραμ κι ο Ναχώρ για τον εαυτό τους γυναίκες^{συζύγους}. το όνομα της γυναίκας του Αβραμ [ήταν] Σάρα· και τ' όνομα της γυναίκας του Ναχώρ, [ήταν] Μελλά, θυγατέρα του Αρράν, πατέρα [της] Μελλά, και πατέρα [του] Ιεσχά. **30** Η δε Σάρα ήταν στείρα, δεν είχε παιδί^{τέκνο}. **31** Και έλαβε^{πῆρε} ο Θάρα, Αβραμ το γιο του και Λωτ το γιο του Αρράν, [τον] εγγονό του, και Σάρα τη νύμφη [του], τη γυναίκα του Αβραμ του γιου του· και εξήλθαν^{έφυγαν} μαζί απ' την Ουρ των Χαλδαίων, για να πάνε στη γη Χαναάν· και ήλθαν μέχρι τη Χαρράν και κατοίκησαν εκεί. **32** Και έγιναν^{έφτασαν} οι ημέρες του Θάρα 205 χρόνια· και πέθανε ο Θάρα στη Χαρράν.

12 **[1B]** Ο ΔΕ ΚΥΡΙΟΣ ΕΙΠΕ στον Αβραμ: Έξελθε^{βγες} από τη γη σου, κι από τη συγγένειά σου, και απ' τον οίκο του πατέρα σου, στη γη την οποία θα σου δείξω· **2** και θα σε κάνω μέγα έθνος· και θα σ' ευλογήσω, και θα μεγαλύνω τ' ονομά σου· και θα 'σαι για^{εις} ευλογία· **3** και θα ευλογήσω αυτούς που σ' ευλογούν, κι αυτούς που σε καταριώνται θα καταρασθώ· και θα ευλογηθούν μέσω εσέ^{εν σοι} όλες οι φυλές της γης. **4** Και έφυγε ο Αβραμ, καθώς του είπε ο Κύριος· και μαζί του πήγε [και] ο Λωτ· ο δε Αβραμ [ήταν] ηλικίας 75 χρόνων^{έτων}, όταν εξήλθε^{βγήκε} απ' τη Χαρράν.

5 Και έλαβε ο Αβραμ, Σάρα τη γυναίκα του και Λωτ το γιό του αδελφού του, και όλα^{πάντα} τα υπάρχοντά τους όσα είχαν αποκτήσει, και τους ανθρώπους που είχαν αποκτήσει στη Χαρράν, και εξήλθαν για να πάνε στη γη Χαναάν· και ήλθαν στη γη Χαναάν. **6** Και διαπέρασε^{διέσχισε} ο Αβραμ τη γη εκείνη μέχρι τον τόπο της Συχέμ, ως τη βελανιδιά^{δρυ} Μορέχ· οι δε Χαναναίοι τότε [κατοικούσαν] στη γη [αυτή]. **7** Και φάνηκε ο Κύριος στον Αβραμ και είπε: Στο σπέρμα σου θα δώσω τη γη αυτή. Και οικοδόμησε εκεί θυσιαστήριο στον Κύριο, ο οποίος εμφανίστηκε σ' αυτόν. **8** Και από εκεί μετέβηκε^{μετακώμισε} προς το βουνό, [το] στα ανατολικά^(Vg+) της Βαιθήλ, και έστησε τη σκηνή του [έχοντας] τη Βαιθήλ στη δύση και τη Γαι στην ανατολή· και οικοδόμησε εκεί θυσιαστήριο στον Κύριο, και επικαλέσθηκε το όνομα του Κυρίου.

9 Και μετεσκήνωσε ο Αβραμ, οδοιπορώντας και προχωρώντας προς τη μεσημβρία^{κεντρική χώρα}. **10** Έγινε δε πείνα στη γη [αυτή]· και κατέβηκε ο Αβραμ στην Αίγυπτο για να παροικήσει εκεί· διότι η πείνα [ήταν] βαριά στη γη. **11** Και όταν πλησίαζε να μπει στην Αίγυπτο, είπε στην Σάρα τη γυναίκα του: Δες^{ίδου}, γνωρίζω ότι είσαι γυναίκα όμορφη^{ευειδής}. **12** Θα συμβεί λοιπόν, ώστε καθώς θα σε δουν οι Αιγύπτιοι, θα πουν: Γυναίκα του [είναι] αυτή· και θα με φονεύσουν, εσένα δε θα σε φυλάξουν ζωντανή. **13** Πες λοιπόν, [ότι] είσαι αδελφή μου, για να γίνει καλό σε μένα εξ αιτίας σου, και να διαφυλαχθεί η ζωή μου χάρη σε σένα.

14 Και όταν εισήλθε ο Αβραμ στην Αίγυπτο, είδαν οι Αιγύπτιοι τη γυναίκα ότι ήταν πολύ^{σφόδρα} ωραία. **15** Και οι άρχοντες του Φαραώ την είδαν, και την επαίνεσαν στον Φαραώ· και πήραν τη γυναίκα στην^{κατοικία} του Φαραώ.

16 Τον δε Αβραμ μεταχειρίσθηκαν καλά χάριν αυτής· και είχε^{απέκτησε} πρόβατα και βόδια και γαϊδούρια^{ους} και δούλους και δούλες και θηλυκά γαϊδούρια* και καμήλες. **17** Και ^{επι}έφερε ο Κύριος πάνω^{επι} στον Φαραώ και πάνω στον οίκο του πληγές μεγάλες εξ αιτίας Σάρας της γυναίκας του Αβραμ. **18** Κάλεσε δε ο Φαραώ τον Αβραμ, και είπε: Τι είν' αυτό, [το οποίο] έκανες σε με; γιατί δεν μου φανέρωσες ότι αυτή [είναι] γυναίκα σου;

[11:20] Λου. 3:35 [11:24] Λου. 3:34 [11:26] Ι.Ν. 24:2, 1Χρ. 1:26 [11:29] Κφ. 17:15, 20:12, Κφ.22:20 [11:30] Κφ. 16:1,2, 18:11,12 [11:31] Κφ. 12:1, Νεε. 9:7, Πρ. 7:4, Κφ. 10:19 [12:1] Κφ. 15:17, Νεε. 9:7, Ησ. 41:2, Πρ. 7:2,3, Εβ. 11:8 [12:2] Κφ. 17:6, 18:18, Δευ. 26:5, 1Βα. 3:8, Κφ. 24:35, Κφ. 28:4, Γαλ. 3:14 [12:3] Κφ. 27:29, Εξ. 23:22, Αρ. 24:9, Κφ. 18:18, 22:18, 26:4, Ψλ. 72:17, Πρ.3:25, Γαλ. 3:8 [12:5] Κφ. 14:14 Εξ.12:41, Κφ. 11:31 [12:6] Εβ. 11:9, Δευ.11:30, Κρ. 7:1, Κφ. 10:18,19, 13:7 [12:7] Κφ. 17:1, Κφ. 13:15, 17:8, Ψλ. 105:9,11, Κφ. 13:4 [12:8] Κφ. 13:4 [12:9] Κφ. 13:3 [12:10] Κφ. 26:1, Ψλ. 105:13, Κφ. 43:1 [12:11] six.14, Κφ. 26:7 [12:12] Κφ. 20:11, 26:7 [12:13] Κφ. 20:5,13, Ιδέ και 26:7 [12:14] Κφ. 39:7, Ματ. 5:28 [12:15] Κφ. 20:2 [12:16] Κφ. 20:14 [12:17] Κφ. 20:18, 1Χρ. 16:21, Ψλ. 105:12, Εβ. 13:4 [12:18] Κφ. 20:9, 6:10, Ψλ. 105:13-15

vg [11:19-20] ...32 χρόνια [11:21-22] ...30... [11:23-24] ...29... [11:25] ...119... [11:26-28] ...στη χώρα της καταγωγής του στην Ουρ των Χαλδαίων [11:29-30] η Σάρρα ήτο στείρα... [11:31-32] ... [12:1-5] ...όλη την περιουσία που συγκέντρωσε κι όλες τις ψυχές που απέκτησε στην Χαρράν... [12:6] Ο Αβραάμ διαπέρασε... Συχέμ έως την πολύ γνωστή κοιλάδα [12:7-8] ...έχοντας την Βαιθήλ στα δυτικά και την Γαι στ' ανατολικά... [12:9] ...προχωρώντας προς το νότο [12:10] ...λιμός [12:11] ...είσαι όμορφη γυναίκα. [12:12-13] ...για να ζήσει η ψυχή μου [12:14] ...ότι ήταν πολύ όμορφη [12:15-16] ...απέκτησε πρόβατα και βόδια κι όνους και υπηρέτες...και θηλυκούς όνους... [12:17] ...πολύ σοβαρές πληγές... [12:18]

ο' [11:19] ...τόν Ραγαυ 209 έτη... και απέθανεν. [11:20] Κι έζησεν Ραγαυ 132 (Λ+X: 32) έτη... [11:21] ...κι απέθανεν^(Vg-) [11:22] Και έζησεν Σερουχ 130 (Λ+X: 30) [11:23] ...κι απέθανεν^(Vg-) [11:24] ...Και έζησεν Ναχωρ έτη 79 (Λ+X: 29) ... [11:25] κι έζησεν Ναχωρ μετά τὸ γεννησάι αὐτὸν τὸν Θαρα έτη 129 (Λ+X: 29) ...κι απέθανεν. [11:26-27] Αὐται δὲ αἱ γενέσεις Θαρα· [11:28] ...απέθανεν ...ἐν τῇ γῇ, ἣ ἐγενήθη, ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Χαλδαίων. (Λ+X: «εἰς τὴν γενετειρά του, τὴν Ὀυρ, τὴν πόλιν των Χαλδαίων», σ.σ. Οι εβδομήκοντα ως λόγιοι γνώριζαν ὅτι καμμιά αρχαία πηγή δεν αναφέρει Ουρ και ως εκ τούτου την παράβλεψαν στην μεταφρασή τους. Η Ουρ ὅμως ανασκάφθηκε το 1930 ἀπ' τὸν Λ. Γούλλεη). [11:29-30] ...καὶ οὐκ ἔτεκνοποίη. [11:31] ...καὶ τὸν Λωτ υἱὸν Αρραν υἱὸν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ...καὶ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐκ τῆς χώρας τῶν Χαλδαίων πορευθῆναι εἰς τὴν γῆν Χανααν... [11:32] ... [12:1] ...εἰς τὴν γῆν, ἣν ἂν σοι δείξω· [12:2] ...ἔστη εὐλογητός· [12:3] ...καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ... [12:4] ...καὶ ὥχeto μετ' αὐτοῦ Λωτ... [12:5] ...καὶ πᾶσαν ψυχὴν, ἣν ἐκτίσαντο... [12:6] καὶ διώδευsen Αβραμ τὴν γῆν εἰς τὸ μῆκος αὐτῆς ἕως τοῦ τόπου Συχεμ ἐπὶ τὴν δρὺν τὴν ὕψηλῃν... [12:7] ...κυρίῳ τῷ ὀφθέντι αὐτῷ. [12:8] καὶ ἀπέστη ἐκεῖθεν ...Βαιθηλ κατὰ θάλασσαν καὶ Αγγαι κατ' ἀνατολάς... [12:9] κι ἀπήρεν Αβραμ και πορευθεὶς ἐστρατοπέδευsen ἐν τῇ ἐρήμῳ. [12:10] ...ἐγένετο λιμός ἐπὶ τῆς γῆς... ὅτι ἐνίσχυsen ὁ λιμός ἐπὶ τῆς γῆς. [12:11] ...ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἤγχισεν Αβραμ εἰσελθεῖν εἰς Αἴγυπτον ...Γινώσκω ἐγὼ ὅτι γυνὴ εὐπρόσωπος εἶ· [12:12] ...καὶ ἀποκτενοῦσίν με, σὲ δὲ περιποιήσονται. [12:13] ...ὅπως ἂν εὖ μοι γένηται διὰ σέ, καὶ ζήσεται ἡ ψυχὴ μου ἕνεκεν σοῦ. [12:14] ...τὴν γυναῖκα ὅτι καλὴ ἦν σφόδρα, [12:15] ...καὶ εἰσῆγαγον αὐτὴν εἰς τὸν οἶκον Φαραώ· [12:16] καὶ τῷ Αβραμ εὐ ἐχρήσαντο δι' αὐτὴν, καὶ ἐγένοντο αὐτῷ πρόβατα καὶ μόσχοι καὶ ὄνοι, παῖδες καὶ παιδίσκαι, ἡμίονοι καὶ κάμηλοι. [12:17] κι ἤτασεν ὁ θεὸς τὸν Φαραώ ἑτασμοῖς μεγάλοις καὶ πονηροῖς καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ... [12:18] ...ὅτι οὐκ ἀπήγγειλάς μοι ὅτι γυνὴ σοῦ ἐστίν;